

BYGDESPEILET

Kommunal informasjonsavis for Nannestad

NUMMER 2

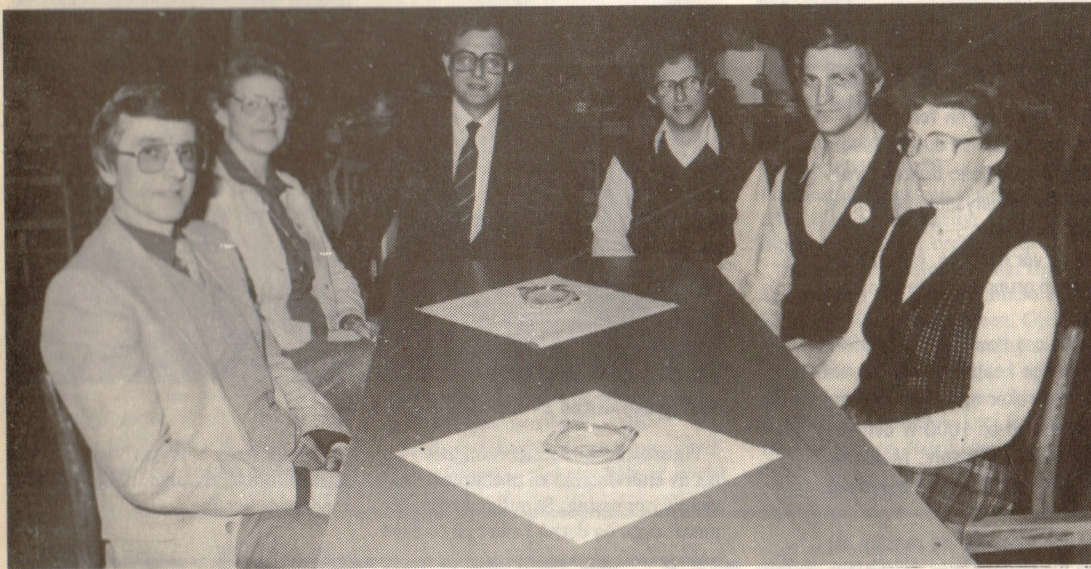
9. ÅRGANG

MAI 1982

UTGIVER: NANNESTAD KOMMUNE

Nannestad Boligbyggelag er etablert

Prioritert oppgave å skaffe tomteområder

Styret i boligbyggelaget, sammen med ordfører Per Ramsli og sekretæren i det boligpolitiske utvalget, Arnfinn Jensen.

Nannestad Boligbyggelag er nå er faktum. I et stiftelsesmøte i begynnelsen av mars, der formannskap, boligpolitikkutvalget og enkelte fra kommu-

nens administrasjon var til stede ble det enstemmig valgt et styre og et representantskap for boligbyggelaget.

Det nyvalgte styret skal i

første omgang arbeide med å skaffe høvelige tomtearealer for reising av boliger i lagets regi. Videre skal styret legge

forts. side 9 —

Toppsesong for Bjerke-løperne:

2 x gull, sølv og bronse i VM

— Sesongen 80/81 har vært den beste i Bjerke idrettslags skihistorie, sier trener Terje Bogen. — Nå må vi forsøke å holde oss på dette nivået, hvilket forsåvidt ikke er så helt enkelt. Men ved siden av toppløperne har vi også en meget god rekruttering, så vi imøteser også neste sesong og de kommende sesonger med stor optimisme!

forts. side 27 —

VM-gull, sølv og bronse til Lars-Erik Eriksen

Gull og fjerdeplass til Anette Bøe i samme VM.

LITT AV INNHOLDET

VETERINÆRENE
SAMARBEIDER

Se side 3

REGULERINGS-
PLAN ELTONÅSEN

Se side 3

OM SVARTE-
DAUEN

Se side 15

PORTRETTET:
ESTER
MØLLERSTAD

Se side 22

HISTORIEN OM
EI KLOKKE

Se side 25

ORDFØREREN OM
VANNSPØRSMÅL

Se side 28

ET
GRENDENMILJØ

Se side 29

FREDNING
UØNSKET

Se side 7

FLERE OPPGAVER
TIL FYLKET?

se side 8

OG MYE ANNET

Siste runde i vannsaken

Da formannskapet i 1957 fattet vedtak om at konsesjonen til Ullensaker om vann fra Bjertnessjøen ikke i framtida måtte stenge for kommunens eget vannbehov, så var dette en rimelig gardering den gang. Våre politikere forutså allerede da at de mange små vannverkene i bygda etter hvert ville komme til kort både hva gjelder kvalitet og kvantitet. Samtidig så de positivt på at en nabokommune kunne nyttiggjøre seg våre egne vannressurser. — En holdning de impliserte trykt kan se tilbake på.

Etter hvert har behovet for mer og bedre vann meldt seg, og i mange år nå har vannspørsmålet vært et stadig tilbakevendende tema for våre folkevalgte. Men de konkrete resultatene har latt vente på seg. Fremdeles sliter mange med i første rekke for dårlig vann, og til tider også med for lite vann. At de små vannverkenes tid nå er ute er ingen nyhet for noen, særlig ikke for Nannestad med en jevn utbygging i hele kommunen på 60 og 70-tallet, og nå med et prosjekt som Eltonåsen på papiret.

Men situasjonen er aldeles ikke mørk. Ordfører Per Ramsli har sikkert gode grunner for å håpe på en akseptabel kvote i Bjertnessjøen, slik han gir uttrykk for annet sted i bladet. Vi forstår også ordføreren slik at kommunen nå er innstilt på å finne en løsning, — Bjertnessjøen eller ikke. At vannsaken nå får høyeste prioritet hilses med glede. Og dette bør ikke bli siste runde.

Nå må ikke saken slippes før den er løst.

H.Ø.

Om strømsparing

Det å spare på strømmen representerer egentlig en torsk i tenking for de fleste. Vi har i lengre tid levd med elektrisk energi i overflod, og til en relativt billig penge. Den vanlige nordmann bruker strøm til nær sagt alt mulig, fra oppvarming av boliger til belysning både inne og ute og til et utall av større eller mindre maskiner.

Rikelig med elektrisk energi er blitt en del av vår hverdag, noe vi kanskje best merker om strømmen av en eller annen grunn er borte i en kortere periode.

Men tegn i tiden tyder på at vi må omstille oss noe i vårt strømforbruk. Prisen på elektrisk energi har gjort kraftige hopp oppover, og det vil så absolutt lønne seg å regne litt på hva vi bruker og vi kan la være å bruke av strøm. Et enkelt regnestykke kan vise at en 1000 W ovn koster 25 øre pr. time. Ikke et avskrekkende beløp i seg selv. Men står ovenen på uavbrutt gjennom flere måneder, blir det likevel et betydelig pengebeløp av det.

Den elektriske oppvarmingen i boliger er både lettvin og renslig, og det er ikke lett direkte å minuser på denne komforten. Når det gjelder lamper som lyser i rom som likevel skal varmes opp, er det heller ikke direkte økonomisk lønnsomt å slukke disse.

Men det er neppe til å nekte at det gjenstår en masse lyspærer og lyser uten at nytteverdien er til stede, og at det også ellers sløses stort med strømforbruket.

Tiden er derfor inne for at den enkelte tenker på strømsparing. For det første ligger det betydelig økonomi i en sparing, og for det andre er tilgangen på strøm lang fra ubegrenset. Vår kommune har tatt dette spørsmålet alvorlig og igangsatt tiltak med henblikk på strømsparing i kommunale bygg. Det er all grunn til at også den enkelte forbruker går hen og gjør likedan.

G.N.

EN MILEPEL FOR BOLIGBYGGINGEN

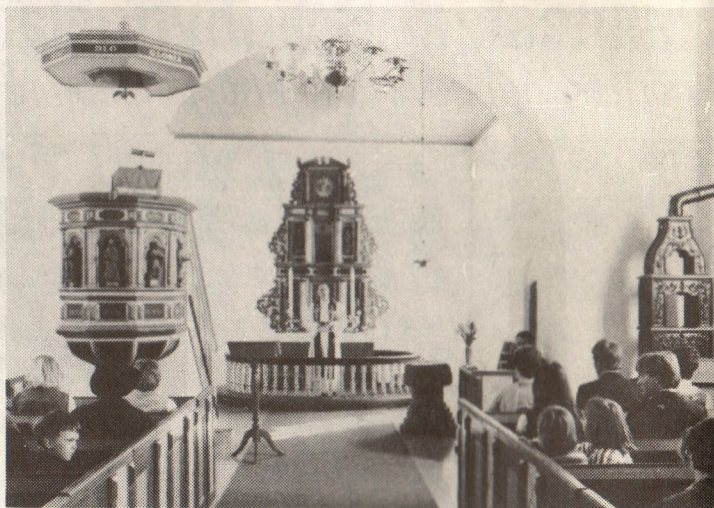
Et Nannestad Boligbyggelag er nå et faktum. Etter et solid forarbeid av et nedsatt såkalt boligpolitisk utvalg ble det enstemmig og uten diskusjon vedtatt å opprette et boligbyggelag etter mønster av vedtektene som er gjeldende for Norsk Boligbyggelags Landsforbund.

Vedtaket innebærer en milepæl i boligreisingen historie i bygda vår. Det skal i første rekke gi et tilbud til bygdas nåværende og fremtidige boligsøkende, og det innebærer at den hittil eneherskende boligform sannsynlig kan bli komplettert med andre boformer. Eneboligen har kanskje for de aller fleste vært det store målet for bolig, noe den sikkert også vil bli i fremtiden. Men det er ikke alle gitt, og det er heller ikke alle som ønsker seg nettopp eneboligen med tilhørende hage.

Årsaken til dette kan være flere. Det står ikke å nekte at eneboligen prismesig står høyt, og at andre boformer der forholdene ligger til rette, kan gi rimeligere løsninger. Av flere grunner er det boligsøkende som ser andre boligformer enn eneboligen som det mest høvelig og ønskelige. Det kan være enslige, aleneførelde, pensjonister og andre som rett slett og ønsker en annen boform. Ikke minst kanskje, gir disse alternativene en mere gunstig løsning for mennesker som bare skal bo på stedet i et begrenset tidsrom.

Opprettelsen av Nannestad Boligbyggelag er derfor en viktig beslutning, som vil kunne tjene til boligsøkendes fordel. At den politiske enigheten i stiftelsesmøtet var så framtrødende, skulle også gi visse garantier for at boligbyggelaget får den oppmerksomhet det vil være så sterkt avhengig av nå og i fremtiden. «ROB

Nyoppusset Nannestad kirke

Fra gjenåpningen av kirken palmesøndag.

Nannestad kirke gjennomgikk i løpet av ettervinteren en omfattende innvendig oppussing. Samtlige vegger ble pusset opp, og derpå kalket på ny med

hele seks strøk av tyntflytende kalk. Kirken ble gjenåpnet palmesøndag, med godt besøk.

ROB

Beboerne vil ikke ha gang/sykkeleveg

For et par år siden mottok kommunen et opprop med 126 underskrifter som ba om at gang/sykkelveg ble bygd mellom Høybråten og Langerud.

Ut fra dette har teknisk utvalg utarbeidet forslag til gang/sykkelveg i Åsgreina. Etter at planen ble lagt fram for de berørte grunneiere til uttalelse har det kommet til dels kraftige protester mot planen. Hele 182 underskrifter står bak diverse protestskriv som er sendt kommunen.

en kan bli noe forundret når 34 navn på oppropslisten for gang/sykkelveg finnes igjen på protestlistene. Rent ut merkelig synes dette i og med at de fleste som både har gått inn for, og imot gang/sykkelveg ikke direkte berøres av foreliggende prosjekt.

Etter det som er kommet fram på de protestskriv kommunen har fått ser det

ut som om endring av tjernvegnettet hittil har medført omlegging av reisevaner og vegutvalg bort fra Åsvegen.

Teknisk utvalg har på denne bakgrunn og ut fra de betydelige ulemper gjennomføringen av prosjektet vil få for etablerte forhold anbefalt overfor formannskapet at prosjektet stilles i bero.

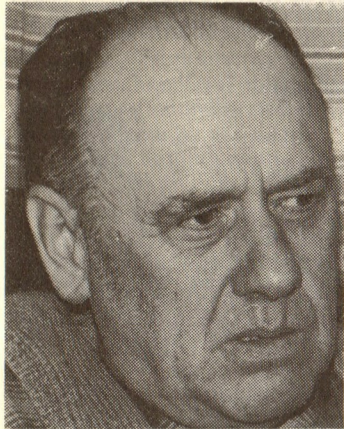
Men, har trafikkforholdene endret seg i positiv retning i den grad at gang/sykkelveg langs Åsvegen ikke lenger betraktes som nødvendig for trafiksikkerheten? Eller er mottoet fremdeles: Bygg gang/sykkelveg, men for all del, bygg den på andre siden av veien.

Vel, dette får tiden vise. Formannskapet har i hvert fall gitt sin støtte til teknisk utvalg om at prosjektet stilles i bero.

EE

Samarbeid mellom veterinærene:

På 99 53 10 treffer du alltid en veterinær

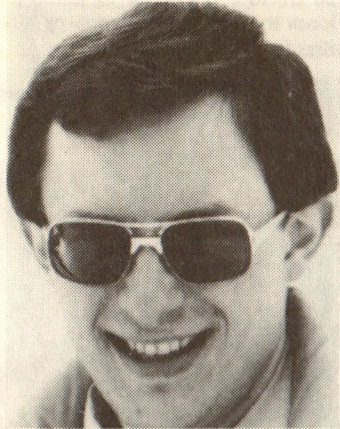

Hallvar Røgler.

Nannestad har en enestående god veterinær tjeneste, og årsaken er denne: De tre veterinærene Harald Gjein, Hallvar Røgler og Tor Stokstad har etablert et telefonsamarbeid som sikrer at en alltid vil få tak i en veterinær.

Det var Stokstad og Røgler som etablerte dette samarbeidet for et års tid tilbake, og siden har også Harald Gjein, ung veterinær fra Stokke i Vestfold, kommet til. Alle bor de i nærheten av hverandre like ved Holter kirke.

Vaktjenesten er lagt opp slik at al-

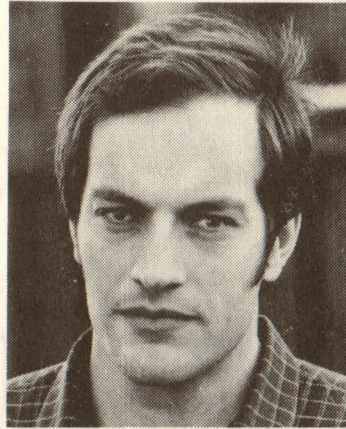

Harald Gjein.

le ukedager, unntatt lørdag og søndag, er det to veterinærer til stede mellom kl. 08.00 og kl. 17.00. Fra kl. 17.00 og til kl. 08.00 har tredjemann vakt, og han går på vakt fredag og går av neste fredag kl. 08.00.

Alle hverdager mellom kl. 08.00 og 10.00 har en veterinær kontortjeneste, og praksisen fordeles i denne tiden mellom de to som har vakt. Ellers går alle telefoner direkte til vakthavende veterinærs bil, eventuelt kontor.

Det er altså alltid en veterinær å treffe, og et pluss ved det hele er at det

Tor Stokstad.

opereres med kun ett telefonnummer, nemlig 99 53 10. Dette er en ordning Nannestad foreløpig er alene om, og alle i bygda som hardyr setter naturligvis stor pris på ordningen.

Arbeidsfordelingen er lagt opp slik at Stokstad tar primærkontrollen av kjøtt ved siden av praksisen. Gjein tar seg i størst mulig utstrekning av smådyrtjenesten, mens Røgler i tillegg til vanlig praksis også får en del saksbehandling og spesielle saker i forbindelse med at han er distriktsveterinær.

H.Ø.

Over 300 medlemmer i pensjonsitforeningen

Årsberetningen til pensjonistforeningen viser at det også i 1981 har vært en god virksomhet. Medlemstallet har økt, og det ligger nå noe over 300. Møtene, som blir holdt en gang i måneden, blir nå arrangert i Kommunehuset. Frammøtet er gjennomgående meget bra.

Det var god oppslutning om de festlurer som ble arrangert sist sommer. Dagsturen gikk til Norefjell, og det var ellers en femdagerstur til Wadahl høyfjellshotell.

Etter valget er tillitsvervene fordelt slik: form. Olaus Ramstad, nestform. Ingeborg Vatndal, kasserer karen Bjerke, sekretær Kristian Furubråten, styremedlemmer: Kirsten Langsrud, Holger Nilsen, Dagfin Eggum. Revisorer: David Åmodt, Johan Ramstad.

Festkomité: Klara Ørbekk, Hjørdis Breen, Helga Breen, Ola Breen, Kirsten Langsrud, Harald Grasmo. **Valgkomité:** Arnt Edseth, Klara Ørbekk, Kirsten Langsrud, Sverre Myhrer. **Turkomité:** Oaug Nygård, Kirsten Langsrud, Harald Grasmo, Sverre Myhrer.

ROB

Stor tømmeromsetning i 1981

Nannestad skogeierlag avvirket nærmere 49000 kbm til en verdi av 10.417.000 kroner i 1981. Dette er en økning på omlag 8000 kbm fra året før, tilsvarende en førstehandsverdi på 3,5 millioner kroner.

Av massevirke gran ble det omsatt 21709 kbm til verdi 4.017.000 kroner. Massevirke furu og lauv var beskjedent, med henholdsvis 350 kbm og 628 kbm.

Skurtømmer gran lå på 15471 kbm, til verdi 3.864.000 kroner. Skurtømmer furu lå på 963 kbm og diverse annet skurtømmer på 1736 kbm.

ROB

Reguleringsplan vedtatt for første del av Eltonåsen

Kommunestyret har vedtatt den framlagte reguleringsplanen for det første feltet i Eltonåsen. Samtidig er det vedtatt reguleringsbestemmelser for det samme feltet. Det regulerede arealet i denne omgangen er på omlag 268 mål, og planen angir disponeringen av boliger, forretningsområder, offentlige formål, friområder og trafikkområder.

Planen bygger på en tidligere vedtatt disposisjonsplan, og den er utviklet i nøye samråd med de kommunale etatene.

Av totalarealet er 128 mål beregnet til rene boligformål, nærmere syv mål til forretningsformål, 15 mål til offentlige formål, 63 mål til friområder og 55 mål til trafikkområder. En plan om elektrisitetsforsyningen er i arbeide. Det tas sikte på å koordinere planene

for strømforsyning, telefon og fellestantenne for radio og TV.

BOLIGBYGGINGEN

Da utbyggingen av Eltonåsen vil strekke seg over flere år, er det ikke mulig å forutsi den endelige bebyggelsen. Planen foreslår derfor at bebyggelsen fastsettes gjennom byggeplaner for hver utbyggingsetappe, eventuelt ved årlige beslutninger. En slik bebyggelsesplan bør inneholde husplasseringer, adkomstmuligheter, garasjeplasser, byggeplaner og høyder. Reguleringsplanen sikrer gang- og sykkelveiforbindelse til eksisterende skole, barnehage, forretninger og andre sentrumsfunksjoner.

REGULERINGSBESTEMMELSER

Reguleringsplanen sier at de fire første utbyggingfeltene skal bebygges med frittliggende småhus med utnyttelsesgrad 0,2. I forbindelse med senere be-

handling av bebyggelsesplanen for felt A2, A3 og A4 kan imidlertid bygningsrådet godkjenne at hele eller deler av enkelte felt kan bebygges med såkalte konsentrert småhusbebyggelse, det vil si rekkehus, kjedehus eller gruppebebyggelse.

Bebyggelsesplanene med beskrivelse skal vise tomteinndeling, husplassering, garasjer, parkeringsplasser, avkjørsler, vegger, stier og lekeplasser. De tilhørende beskrivelser skal inneholde anvisninger om hustype, gunstig orientering, takform og farge. For hver boligenhet skal det avsettes plass for en garasje og en parkeringsplass. Ved konsentrert småhusbebyggelse der parkeringsplass løses i fellesskap, skal det avsettes plass for en garasje og en halv parkeringsplass pr. bolig.

I forretningsområdet kan det oppføres hus med inntil to etasjer pluss underetasje. Det samme gjelder området for offentlige formål. Planens friområde er tenkt å danne en skjermede sone mellom eksisterende bebyggelse og

de planlagte boligområdene. I friområdet er det innpasset en idrettsplass.

Planarbeidet for Eltonåsen har nå pågått i snart fem år, og dette må betegnes som en lang tid, sier kontorsjef Trond Nilsen. — På den annen side er jeg overbevist om at tidsforbruket har medvirket sterkt til at den plan som nå foreligger er nøye gjennomtenkt og grundig behandlet. Dette gjelder først og fremst av utførende arkitekt, men også gjennom de regelmessige drøftinger som er holdt mellom arkitekt og kommunen i perioden.

— Det som nå står igjen, og som en i dag bare kan ha et håp om, er at planen i sin tid kan gjennomføres innenfor en økonomisk forsvarlig ramme, sier kontorsjefen.

ROB

Bosse Tangen formann i historielaget

Årsmøtet i historielaget har valgt Bosse Tangen til lagets formann. Styret ellers består nå av Magne Rønneseth som sekretær, Eldbjørg Thorud som kasserer og Harald Ringnes og Hans Homble som styremedlemmer. Personlige varerammenn i samme rekkefølge er Margit Vollaug, Gunhild Schei-Hansen, Ragnhild Eggen, Anlaug Bjerke og Bjørg Tangen.

En av de største oppgavene for historielaget har vært og er restaureringen av den gamle låven på Sør-Kringler. Arbeidene på denne er nå kommet så langt at taket er kommet på plass, slik at bygningen skulle være sikret mot videre forfall. Mye dugnadsarbeid gjenstår imidlertid, og dette vil fortsette til sommeren. Dugnaden i 1981 omfattet 240 timer, og totalt er en dermed kommet opp i langt bortimot 1000 timer. Foruten lagsmedlemmene har medlemmer av Nannestad Rotary Klubb, Nannestad Lions Klubb og Nannestad Bondelag deltatt i dugnaden. Som tilskudd til restaureringsarbeidene har historielaget mottatt 20.000 kroner fra Riksantikvaren, 5.000 kroner fra Nannestad Bondelag, 4.532 kroner fra Nannestad kommune, 8.665 kroner fra almenningene i Nannestad, 10.000 kroner fra Akershus fylke og 500 kroner fra Nannestad Sparebank.

Årsberetningen viser ellers at det er holdt diverse kåserikvelder med varierende emner. Ingeborg Oppegård har fortalt om livet i Skrukkelia omkring århundreskiftet, og Morten Aarstad viste film og kåserte om slåttonna på Vollaug i gamle dager. Bosse Tangen

Bosse har overtatt roret i historielaget.

hadde invitert til en kveldsstund i Nannestad kirke, der det ble berettet om denne middelalder-kirkens historie.

I august hadde laget gjensisitt fra Rollag og Røros historielag i et besøk over to dager. Ellers er det laget bronsekopier av den gamle nøkkelen til Foss kirke, for øvrig det eneste håndfaste minnet fra denne kirken. Laget har videre deltatt i registrering av gamle stedsnavn og eldre flyfotografier fra bygda.

Nannestad historielag har nå 69 medlemmer. Lagets oppgave er å arbeide for saker som har historisk interesse, spesielt med vekt på det lokalhistoriske. Det skal fremme sansen for bygdas kultur, levesett og arbeidsmiljø før i tiden, og i dette forsøke å knytte forbindelsene fram mot nåtiden. Historielaget samler inn kulturhistorisk materiale av alle slag, og går inn for å verne om de kulturminner som finnes.

ROB

Ny fane til Bjerke Arbeiderlag

Bjerke Arbeiderlag kunne i år stille med ny fane til årets 1. mai-feiring. Utkastet til fanen er gjort av Dina Bang-Johansen, og ideen er videre bearbejdet av sogneprest Thormod Rostad. Motivet symboliserer vesentlige trekk ved arbeidslivet i bygda, og innskrifsjonen er «Samhold gir styrke» og stiftelsesdag for arbeiderlaget.

Fanen ble innviet under en tilstelning i hjemmet til Marit og Arne Berntsen i Maura. Formannen i Bjerke Arbeiderlag Johan Bang-Johansen, redgjorde for arbeidet med å skaffe den nye fanen, og de som sto bak ideutkastet og videre bearbejdelse av fanens motiv ble gitt anerkjennelse for sitt arbeide.

ROB

Fra innvielsen av fanen. Fra v. formannen i Akershus Arbeiderparti, Terje Granerud, og formannen i Bjerke Arbeiderlag, Johan Bang-Johansen. Til høyre de som har stått for utformingen av motivet, sogneprest Rostad og Dina Bang-Johansen.

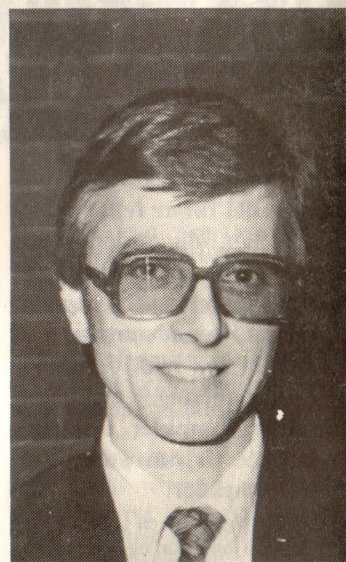
Gjenvalg av skolestyreformann

Skolestyreformann Trygve Sydhagen

Nannestad er i dag av de aller beste kommuner når det gjelder dekning av banktjenester, da Sparebanken har kontorer i Nannestad, Naura, Holter og Åsgreina.

ROB

og nestformann Jan Kopperudmoen.

Trygve Sydhagen er gjenvalgt som skolestyreformann for kommende toårsperiode. Som nestformann er valgt Jan Kopperudmoen.

ROB

Sparebanken forvalter 147 millioner kroner

Året 1981 ble det beste i bankens 123-årige historie. Banken hadde ved årsskiftet en forvaltningskapital på vel 147 mill. kr. Driftsresultatet ble på hele 2,9 mill. kr., mot 1,7 mill. kr. i 1980. Av dette beløp er kr. 20.000,— avsatt til gaver. Kr. 2.380.000,— er overført til bankens fond, som etter dette utgjør kroner 9.450.000,—. Fondet økte dermed med 33,6% og har kommet opp i 6,42% av forvaltningskapitalen, som er av de aller beste i konsernet. For å kunne møte eventuelle fremtidige tap ble det avsatt kr. 499.000,— til enblock avskrivninger, og en blockavsetninger utgjør nå ca. 2,1 mill. kroner. Banskens egenkapital står nå for 7,86% av forvaltningskapitalen.

Innskuddsøkningen i 1981 var på 16%, og innskuddene utgjør nå 115,5 mill. kr.

Pågangen etter lån har vært stor i hele året, og totalt har styret hatt seg forelagt 1146 saker. Av disse er 946 saker innvilget med et totalbeløp på 41,3 mill. kr. En stor del av lånebevilgningene går til boligformål. Boligbyggingaktiviteten har dog ikke vært av de aller største i 1981. Dette skyldes nok for en del det forhold at det er vanskeligere å oppnå Husbanklån og at mange finner PSV lån dyre. Sparebanken har tatt konsekvensen av dette og tilbyr derfor lån helt opp til 35 år for personer som sparer på bestemte kontrakter til bolig.

Førstedivisjon for nannestadjentene

Nannestad ILs damelag i fotball har de siste sesongene spilt i Østlandsserien. Fra sesongstart i år vil det for første gang i Norges fotballhistorie være en 1. divisjon for damelag. Nannestad ILs damelag har spilt seg til en plass blant de 10 klubbene i denne edleste serien for damefotballen.

Det er klart ønske for sesongen fra jentenes side at publikum støtter opp om hjemmekampene. Kampene vil bli annonsert i lokalpressen og ved oppslag rundt i bygda. Hjemmekampene går som følger:

lør 8.5. kl. 16.00 Nannestad -

Hakadal

ons 26.5. kl. 19.00 Nannestad - BUL

lør 5.6. kl. 16.00 Nannestad - Bøler

ons 16.6. kl. 19.00 Nannestad - Jardar

lør 31.7. kl. 16.00 Nannestad - Asker

lør 7.8. kl. 17.00 Nannestad - Sp. Jeløy

ons 11.8. kl. 19.00 Nannestad -

Sparta

lør 28.8. kl. 18.00 Nannestad -

Setskog

lør 25.9. kl. 17.00 Nannestad -

Fossum

ROB

Nannestads damelag av året, med trenere og ledelse.

Kommunalt postbud

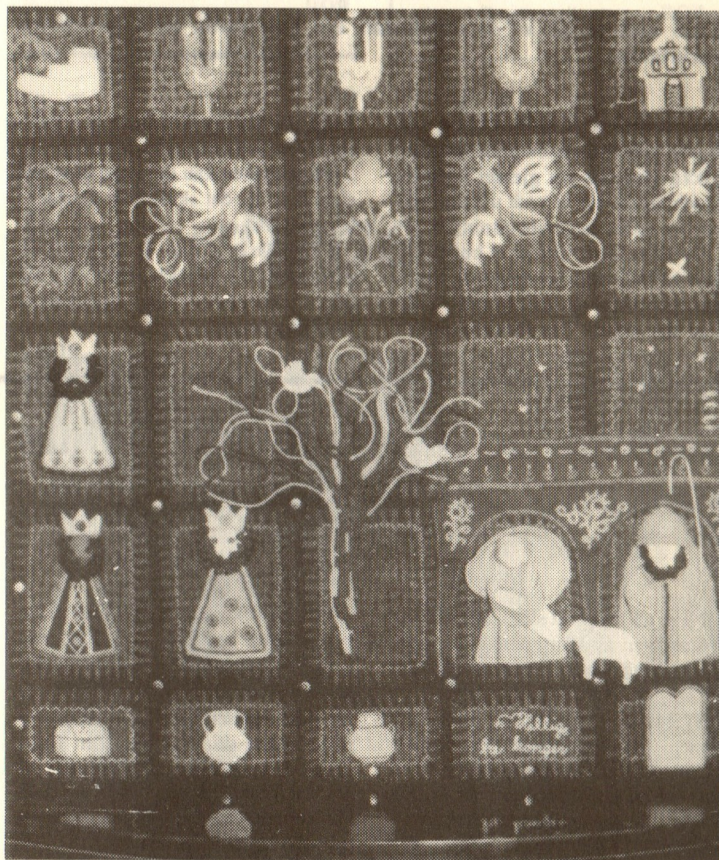
Så har kommuneadministrasjonen fått sitt eget postbud. Det er Trygve Berget som innehar stillingen, som går ut på henting og bringing av post mellom kommunehuset og postkontoret to ganger daglig. Postmengden kan, spesielt på mandager, være stor. Bergets

ellers å utmerkede tohjuling får da for liten kapasitet, og det blir nødvendig med motorisert assistanse. Men da dette leses skal postbudet ha fått sin egen spesialtralle, og dermed skulle også behovet for transportkapasitet være dekket.

Postbud Trygve Berget ankommer til kommunehuset på en av sine to daglige postruter.

Kunstverk i broderi og stoff

«Hellige Tre Konger» er navnet og hovedmotivet i et kunstverk i broderi og applikasjon som er utført av Magnhild Hoen på Jahr. Det er satt sammen av rektangulære stofflapper i grå tone. På hver av disse er det brodert og applisert forskjellige bibelske motiver, med «Livsens tre» i sentrum,

omgitt av blant annet de «Hellige Tre Konger». Alt er sammensatt av brodert dekorasjoner, og hele bildet eller tepet er montert på en plate. Med størrelse 70 x 70 cm og sine fine farger og mønster utgjør denne billedkomposisjonen en dekorasjon som blir lagt merke til.

ROB

Elghunden «Tass» tar alt av premier

Sanitetsforeningen låner ut materiell

«Tass» med en del av de utmerkelser den har skaffet seg i forskjellige konkurranser.

Den treårige elghunden «Tass», som tilhører Alfred Bakken på Engelstad, er ikke snau når det gjelder å skaffe seg selv og sin eier et godt utvalg i premier og andre hedersbevisninger.

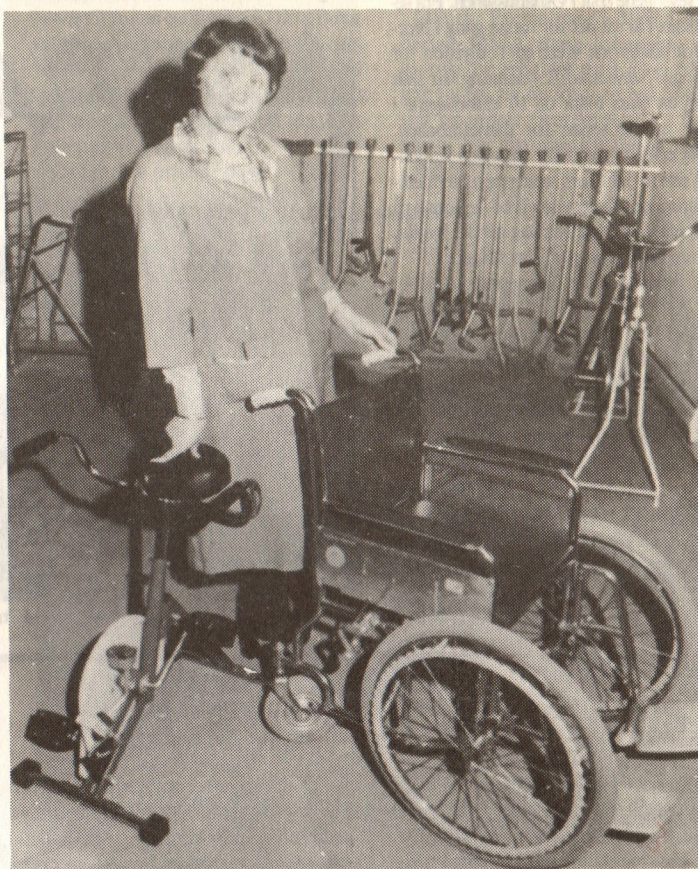
Av utmerkelser nevnes at hunden er kåret til både jaktchampion og utstillingschampion i det samme året. Videre er det notert fire førstepremier i

jaktprøver og et tilsvarende antall førsteplasser i utstillinger.

På jaktsiden kan det vises til at ved siste jakt ble det skutt hele 12 elger i løst med «Tass».

I det hele er «Tass» en utmerket representant for sin rase, både hva angår utseende og praktiske kvalifikasjoner.

ROB

Sanitetsforeningsformann Bjørg Haugerud viser noe av det sykemateriellet som kan lånes ut.

Sanitetsforeningen har gjennom flere år stått for utlån av forskjellig slags tekniske hjelpemidler for syke. Lageret av dette materiellet er nå flyttet til kjellerlokalet i kjøpmann Thorvaldsens forretning i Åsgreina (tidligere Haug samvirkelag).

Henvendelse om lån av slikt mate-

riell kanskje enten direkte til betjeningen i Thorvaldsens butikk, eller til en av de ansatte i hjemmesykepleien.

Sanitetsforeningen minner om at lånt sykemateriell omgående må leveres tilbake til lageret når det ikke lenger er behov for det.

ROB.

Garasje- og lagerbygget i Bahus kom på 2.527.000 kroner

Det er nå framlagt sluttregnskap for oppføringen av kommunens garasje- og lagerbygg i Bahus. Dette viser at det av det totalt bevilgede beløp på 2.581.449 kroner ble brukt 2.527.646 kroner. Dermed oppsto et «overskudd» på 53.803 kroner. Sammen med refusjon av merverdiavgift på 63.998 kroner, ble det dermed et disponibelt beløp på 117.801 kroner.

Byggekomiteén ba formannskapet om at disse pengene måtte kunne nyttes til kjøp av en høvelmaskin til 38.000 kroner, og at det videre ble avsatt 20.000 kroner til grøntanlegg på området. Differansen på 59.801 kroner ble anbefalt overført til byggingen av brannstasjon på samme sted.

Formannskapet har sagt ja til at høvelmaskinen kan kjøpes av disse pengene. Men de var ikke enig i at 20.000 kroner skulle benyttes til grøntanlegg nå. Begrunnelsen her var at dette spørsmålet måtte ses i ett med den framtidige brannstasjonen. Dermed ble det hele 79.800 kroner å overføre til finansieringen av det tidligere vedtatte prosjektet for brannstasjon.

Av det forbrukte beløp til garasje- og lagerbygget gikk 84.449 kroner til grunnundersøkelser, 1.802.284 kroner til hovedentreprisen inkludert varme- og ventilasjonsarbeidene, 316.000 kroner til inventar og innredning, og 328.000 kroner til utvendige arbeider.

ROB

Nytt tilbud til eldre og uføre:

Hjemmehjelp til utvortes bruk

En ny form for hjemmehjelp er innført i Nannestad, foreløpig som en prøveordning fram til høsten. Siden påske har Gunnar Vøien fungert i halv stilling som vaktmester tilknyttet hjemmesykepleien. Hans jobb består i å trå til med husarbeid av mer teknisk art, slik som småreparasjoner, vedhogging, rake løv, klippe plener og andre nødvendige gjøremål i og omkring huset som ikke akkurat hører til rengjøring og matlaging og stell av syke.

For denne nye tjenesten er det akkurat samme behovsprøving som for annen hjemmehjelp, opplyser sosialsjef Arnfinn Jensen til Bygdespeilet. Det vil si at det er først og fremst eldre og uføre som kan få hjelp, eller andre hjem der det kan være vanskelig å få utført slike oppgaver.

I de fleste av våre nabokommuner

er en slik vaktmestertjeneste forlenget en fast etablert ordning og erfaringene er svært positive, kan sosialsjefen fortelle. Håpet er at denne ordningen vil falle i god jord hos de eldre og uføre i Nannestad, slik at det kan bli et fast tilbud. Men først skal det altså høstes erfaringer fram til høsten.

A.R.

Busslomme på Finstadsletta

I forbindelse med opparbeidelse av busslommen på Finstadsletta har grunneierne måttet avstå vel 600 kvm dyrket mark. Som erstatning for dette har formannskapet bevilget 4.129 kroner.

ROB

Motstand mot fredning av ravineområdet

Kommunens landbruksnemnd er skeptisk til opprettelsen av landskapsvernområde ved elvene Sogna og Vikka i Ullensaker og Nannestad. Dette spesielt ut fra det omfang verneforslaget har fått, og at det ligger betydelige planeringsaktuelle arealer innenfor det foreslåtte verneområdet. Kommunestyret har i en uttalelse sluttet seg til landbruksnemndas syn.

Landsbruksnemnda vil imidlertid ikke motsette seg at et landskapsvernområde opprettes, men ber om at størrelsen begrenses sterkt i forhold til de foreslåtte planer, og at en forsøker å legge verneområdet til raviner der grunnforhold og topografi gjør planering mindre aktuelt. For Nannestads vedkomende betyr dette i det minste at de planeringsaktuelle arealer på Ukkestad og Lyshaug på Sognas vestsida holdes utenfor det planlagte verneområdet.

Når det gjelder skogbruk ber landsbruksnemnda om at de berørte grunneiere gis rett til å anlegg av helt nødvendige vegger, og at det gis muligheter for et økonomisk forsvarlig treslagskifte. Videre bes det om rett til bruk av kjemikalier til demping av uønsket vegetasjon i plantefelt.

Det er fylkesmannen i Oslo og Akershus som på vegne av Miljøverndepartementet har framlagt forslaget om en verneplan for dette ravineområdet.

Dette er tilsammen på omlag 6.000 mål, hvorav 1.200 mål ligger i vår kommune. Totalt vil planen berøre 40 grunneiere, derav 14 i Nannestad.

Den delen av ravineområdet som ligger innen vår kommune ligger i sin helhet innenfor flystøysonen. De berørte arealer vil derfor sannsynlig aldri være aktuelle til noen form for utbyggingsformål.

I begrunnelsen for verneforslaget heter det at det er ønskelig å sikre et ravineområde som eksempel på denne landskapstypen og som forskningsområde for ulike fagretninger. Bekkedrageane lans Vikka og Sogna med tilhørende nedslagsfelt peker seg ut som aktuelt verneområde av flere grunner. Ravinene er velutviklet, og forskjellige typer er representert. Vegetasjonen er også typisk for et slikt område. Dette skal for øvrig være det eneste større området av denne karakter hvor den tekniske påvirkning ikke er alt for stor.

Hele sakskomplekset har passert en rekke instanser, blant annet landbrukssekskapet, herredssagronomene, fylkesmannen, grunneiere og jordstyrekontorene. Også Akershus Bondelag har vært involvert i saksbehandlingen, og det er foretatt en rekke befaringer.

For landskapsverneområdet vil følgende regler gjelde:

- 1) Det er forbudt å foreta inngrep eller oppføre anlegg som kan endre landetskapets art eller karakter vesentlig, herunder
 - større uttak eller utfylling av masse, herunder masseflytning i form av bakkeplaneringer
 - anlegg av vegger
 - framføring av ledninger i luft og grunn
 - oppføring av bygninger og anlegg
 - forurensning og henlegging av avfall.

Unntatt fra forbudet er:

- Vedlikehold av eksisterende vegger.
- Standardheving og omlegging av vegger kan bare skje etter tillatelse fra forvaltningsmyndigheten.
- vedlikehold av eksisterende bygninger og anlegg
- oppføring av bygninger og anlegg som er nødvendige for landbruksdriften er tillatt etter godkjenning fra forvaltningsmyndigheten.

- 2) Vegetasjonen er i utgangspunktet vernet mot inngrep og skal kunne utvikle seg fritt i landskapet.

Dette er ikke til hinder for:

- drift av eksisterende jordbruksarealer, herunder rydding av kratt langs beiter og jordkanter
- beiting
- vedlikehold av eksisterende grøfter
- skjøtsel av hager og villatomter.

Nydyrking, anlegg av nye grøfter, hogst og pleie av oreskogen og eksisterende granskog, treslagskifte og sprøyting på plantefelt kan tillates på nærmere vilkår i samråd med godkjent skjøtelsesplan utarbeidet av forvaltningsmyndigheten.

Innføring av fremmede treslag og planter er forbudt.

- 3) Motorisert ferdsel er forbudt, med unntak for kjøring på veg, bruk av motorkjøretøy i forbindelse med jordbruksdrift. Terrengekjø-

retøy i forbindelse med skogbruksdrift er tillatt når det samsvarer med godkjent skjøtelsesplan.

- 4) **Generelle unntak.** Bestemmelsen under pkt. 1-4 ovenfor er ikke til hinder for ferdsel og virksomhet i oppsyns-, skjøtelses-, ambulanse-, brannvern- og politiøyemed.

For landskapsvernområdet skal det utarbeides en skjøtelsesplan i kontakt med grunneierne, herredssagronomene og herredsskogmestrene. Planen skal godkjennes av Miljøverndepartementet og skjøtelsen utføres av den forvaltningsmyndigheten bemyndiget, fortrinnsvis grunneierne. Virket tilfaller grunneierne.

Skjøtelsesplanen tar sikte på:

- a) At jordbruksarealene drives på en slik måte at formålet med fredningen oppfylles.
- b) At skogarealene kan nyttes både til beite og skogproduksjon, og at naturlig lauvskog opprettholdes.

Forvaltningsmyndigheten kan i samråd med departementet gjøre unntak fra vernebestemmelsene for vitenskapelige undersøkelser eller arbeider av vesentlig samfunnsmessig betydning eller i spesielle tilfelle når det ikke strider mot formålet med vernetiltaket.

Forvaltningen av bestemmelsene for landskapsvernområdet tillegges fylkesmannen i Oslo og Akershus.

ROB

«Info-fint» fra landbrukskontoret

Landbrukskontoret sendte like før påske ut en liten publikasjon til alle gardbrukere og småbrukere i bygda. Denne ga en rekke faglige og praktiske opplysninger som var av nytte for mottakerne. Ny landbruksvikar ble presentert, informasjon om bygningsteknisk planlegging av driftsbygninger, samt resultater fra en jordprøveaksjon. Ellers litt om fulldyringsplaner, eiendomsoverdragelser, avløserordningen og nyttige tips fra skogbruksetaten.

Bygdespeilet har alltid vært av den mening at informasjon er et viktig stikkord, ikke minst i kontakten mellom kommunens administrasjon og dens innbyggere. Den her nevnte publikasjon fra landbrukskontoret må derfor sies å være et fint tiltak. Kanskje også et lite hint til andre etater om at noe lignende kunne gjøres der også. Informasjonen kan skje på den måten som landbrukskontoret har gjort det, eller ved å «bestille» spalteplass i Bygdespeilet. ROB

Karneval i Holter barnehage

Det har vært karneval i Løken barnehage. Her er det 40 barn i alderen tre til sju år som hadde vært med på bollebaking. På karnevalsdagen var det stor fest. Alle barna var mer eller mindre utkledd. Vi kunne se bruder, sjeiker, kinesere. Og inniblant også noen skumle sjørøvere. De sang om kostymene sine, lekte og hadde det gøy.

G.N.

Kommunene ønsker at fylket skal overta flere oppgaver

Kommunene Eidsvoll, Hurdal, Nannestad, Nes og Ullensaker har i et skriv til Akershus fylkeskommune pekt på tre aktuelle områder der det etableres et initiativ for å løse problemstillinger som i dag påfører de enkelte kommunene store utgifter. Dette gjelder spørsmålene om innføring av folketannrøkten, drift av sykehjem og nedtrappingen av Emma Hjorts Hjem.

Vi gjengir her hovedinnholdet i det det skriv som er sendt fylket om disse emnene.

Ordførerne og administrasjonssjefene i kommunene på Øvre Romerike — Eidsvoll, Hurdal, Nannestad, Nes og Ullensaker — holder jevnlig møter for å diskutere saker av felles interesse.

Så mange kontaktflater som kommunal virksomhet har til det fylkeskommunale arbeidsområde, er det naturlig at forholdet kommune/fylkeskommune ofte blir tema i saker som tas opp.

I dette brevet vil vi peke på tre saker hvor vi opplever at Akershus fylkeskommune følger en praksis som er ugunstigere for kommunene enn hva som gjelder i de fleste andre fylker.

FOLKETANNRØKTEN

Akershus fylkeskommune har ikke innført folketannrøkt etter lov av 28. juni 1949. Kommunene er derfor henvist til å opprettholde den gamle ordning med skoletannrøkt, noe som påfører dem betydelig større utgifter enn om folketannrøkt var innført. Bare i disse fem kommuner er bruttutgiftene i 1981 budsjettert til ca. 5,4 mill. kroner og nettoutgiftene til ca. 4,3 mill. kroner. Differansen utgjøres for det vesentlige av statstilskudd til lønninger, mens Akershus fylkeskommune ikke yter noe. Det kan nevnes at Hedmark fylkeskommune, som er vesentlig svakere økonomisk stillet enn Akershus, har et bruttobudsjett på 17 mill. kroner til folketannrøkt for 1981 og nettoutgift på 6 mill. kroner. Ringsaker kommune i Hedmark, en kommune med ca. 30 000 innbyggere, har kun 190.000 kroner oppført i netto utgifter til tannrøkt for 1982.

På denne bakgrunn finner vi det lite tilfredsstillende for kommunene i Akershus at det, ved et vedtak i plan- og økonomiutvalget i 1978, ble vedtatt ikke å forelegge innstillingen om folketannrøkt i Akershus for fylkesutvalget/fylkestinget.

Kommunene etterlyser et initiativ fra fylkeskommunen om saken.

SYKEHJEMSDRIFTEN

Ved lovvedtak av 4. juni 1976 ble det med virkning fra 1.1.1977 gjort endringer i sykehusloven som medførte økt ansvar for fylkeskommunene hva gjelder de somatiske sykehjem. Således ble ansvaret for utgifter til bygging og drift av hjemmene pålagt fylkeskommunene.

De fleste fylkeskommuner kom etter dette, gjennom avtale med kommunene, raskt frem til løsninger som tilfredsstillende regulerer fylkeskommunens engasjement i sykehjemssektoren. Så har ikke skjedd i Akershus.

Først i 1980, over 3 år etter lovsendringen ikrafttreden, ble forslag til ny sykehjemsordning behandlet i fylkestinget, og forespørsel sendt kommunene om deres syn.

Vi står nå på slutten av 1981 og avtaleforhandlinger er såvidt vites ikke kommet i gang for noen kommuners vedkommende. I rundskriv av 23. september 1981 meddelte således Direktøren for sykehusstellet at overføring til fylkeskommunen (for de som ønsker det) heller ikke kan skje som forutsatt pr. 1.1.1981.

På denne bakgrunn kan det lett feste seg et inntrykk av at fylkeskommunen har ønsket å skyve ansvaret noe fra seg i håp om at lovreglene på området kanskje skulle endres. Det er også slik at det i saken ikke synes lagt opp til reelle forhandlinger med kommunene, verken for de som ønsker overtakelse eller for de som fortsatt vil beholde kommunal drift.

Etter kommunens mening har fylkeskommunens bemanningsnormer for de enkelte sykehjem hittil vært for lave, og de virker tilfeldig bestemt. Ved forhandlingene som nå bør føres, må blant annet dette spørsmål, og driftsansvaret for øvrig, vurderes seriøst uten er fastlåst forhåndsstandpunkt fra fylkeskommunens side.

EMMA HJORTS HJEM

Gjennom en prosjektgruppe oppnevnt av driftsstyret for HVPU er kommunene blitt presentert for en nedtrappingsplan for Emma Hjorts Hjem. Hvor langt styringsgruppen har tenkt seg nedtrappingen går ikke klart frem, men det stilles spørsmål om vi trenger en sentralinstitusjon for hele fylkes. De rent faglige spørsmål som reiser seg i denne saken skal ikke tas opp her, skjønt det er sikkert delte meninger blant fagfolk. Det som imidlertid er klart er at kommunene verken har tradisjon, økonomi eller personalapparat til uten videre å ta i mot et større antall psykisk utviklingshemmede.

Kommunenes økonomi og hjelpeapparat er i dag spent til brestepunktet. At kommunene overlates ansvaret for psykisk utviklingshemmede som i dag er under fylkeskommunens om-

sorg, vil avlaste fylkeskommunen for betydelige utgifter og medføre tilsvarende økt belastning for kommunene.

Overføringsspørsmålet burde derfor ikke vært tatt opp på den måte som nå har skjedd, uten at det økonomiske aspekt hadde vært bragt inn fra fylkeskommunens side. Når dette ikke er gjort, blir man lett sittende igjen med den følelsen at det ved hjelp av faglige kriterier blir forsøkt å avlaste fylkeskommunen for utgifter uten at kommunene gis kompensasjon. Resultatet kan da fort bli at klientene ikke får det bedre enn tidligere, men tvert i mot verre. Et slikt resultat må for all del unngås.

ØNSKE OM ENDRING

Ovenfor er i korte trekk skissert problemer vi finner nødvendig å ta opp med fylkeskommunen. Fremstillingen er ikke ment å være uttømmende og heller ikke ment som noen kritikk.

Det vi ønsker er en debatt i fylkeskommunen om dens forhold til kommunene. En slik debatt i fylkeskommunens bestemmende organer bør kanskje avstedkomme at Akershus fylkeskommune, som en av de rikeste fylkeskommuner i landet, på enkelte saksområder endrer sitt nåværende forhold til kommunene.

ROB

Spelemannslaget: Nå også på kasset!

Nannestad Spelemannslag, her under øving i Preståsen skole.

Nannestad Spelemannslag er kjent for sin gode musikk i tradisjonell stil. Men de ivrige og velspillende spelemenn og spelejenter går heller ikke av veien for nyere midler ved å spre sin taktfaste musikk til et større publikum. Tidlig på vårparten ga de nemlig ut en kasset med variert gamaldans, en samling av melodier som har fått en god mottakelse.

I kassetten som nå er gitt ut finner en lett blanding av populær gamaldans, fra vals til pols, masurka, reinlender og hambo. «Polen has Vegard» er et lokalt innslag, komponert av en av lagets felespillere, Vegard Storsve.

Innspillingen fant sted i Yri Studio på Dal. Spelemannslaget melder om at salget går bra, men at det fortsatt er kassetter på lager.

ROB

Valg

Britt Myrvold er valgt som kommunens representant til styringsorganet for den interkommunale næringsmiddelkontrollen. Som vararepresentant er valgt Gunvor Johansen. Organet skal ha fem medlemmer, med to fra Ullensaker, en fra Nannestad, en fra Gjerdrum og en fra Sørum.

Barnehagen i Midbygda får 32 plasser

Barnehagen i midtbygda vil etter planene stå driftsklare fra kommende årsskifte. Med sine 32 plasser vil dette føre til en dobling av antallet barnehageplasser innen kommunen. Bygget skal stå ferdig i desember måned, og etter plassering av nødvendig inventar og utstyr, tas det sikte på at barnehagen skal være i drift fra umiddelbart etter årsskiftet.

— I og med at vi da får kapasiteten så sterkt øket, og at barnehagene er lokalisert til henholdsvis Holter og Midtbygda, vil det kreve en utvidet planlegging av inntakene

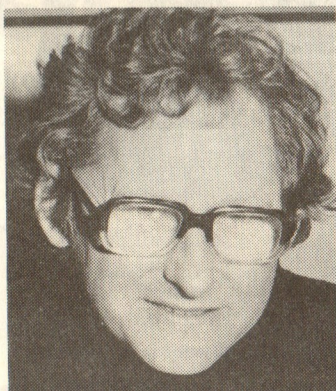
for det kommende året, sier sosialsjef Arnfinn Jensen. — Vi skal ha opptak til Holter barnehage med start i september og opptak for Midtbygda når denne starter på nyåret.

— Kan det bli aktuelt med omplassering av barn fra Holter til Midtbygda?

— Det er klart at når barnehage nummer to står klar, må vi fordele barna etter hvor de hører hjemme i bygda. Et resultat at dette kan bli at enkelte som får plass i Holter senere kan bli overført til Midtbygda. Målet er imidlertid at begge barnehagenes kapasitet må bli utnyttet fullt ut.

— Hvilke områder vil den nye barnehagen dekke?

— Som navnet tilsier er det behovet i Midtbygda som i en helhetsplan skal dekket av denne. Men i og med at den nordre barnehagen også omfatter barn fra Bjerke sogn, det vil si Maura, Stensgård og Sandsnesseter. Moreppen

— Det er et klart mål at barnehagene alltid må utnyttes fullt ut, sier sosialsjef Arnfinn Jensen.

og nordre del av Asvegen regnes da med til Midtbygda.

— Midtbygda barnehage vil dekke et behov?

— Det skulle være utvilsomt. Erfaringene fra Holter er gode, og nå gjelder det å få en geografisk spredning av barnehage tilbudet. Avstandene er store, slik at en spredning er nødvendig.

— Når kan det søkes om plass i barnehagene?

— Når dette leses burde det faktisk allerede ha vært søkt om plass. Men oppfordringen gjelder fortsatt om at det må søkes snarest mulig. Dette gjelder enten det søkes om plass i Holter fra september eller i Midtbygda fra 1. januar. Vi trenger klare oversikter over det endelige behovet, og på grunnlag av dette disponere de tilgjengelige plassene, sier sosialsjef Arnfinn Jensen.

ROB

føring av kontraktsforhandlingene med entreprenør er det kommet et tillegg på 16.125 kroner.

Ut over dette regnes det med 30.000 kroner til sambandsopplegg, 90.000 kroner til diverse arbeider utendørs og 90.000 kroner til diverse redskap og inventar til feierverksted og mannskapsrom.

ROB

En million til brannstasjonen

Til finansiering av byggarbeidene for ny brannstasjon i Bahus har kommunestyret bevilget en million kroner. Hovedentreprisen for bygget ligger på 808.000 kroner pluss moms. Etter full-

Syvendeklasse ved Kringler/Slattum skole

Skolestyret har vedtatt at det for skoleåret 1982/83, eventuelt også i det påfølgende skoleår, skal plasseres en syvendeklasse ved Kringler/Slattum skole. Dette vil si at den klasse som siste skoleår gikk i sjette klasse ved skolen i det kommende skoleår fortsetter i syvende klasse.

Som en midlertidig ordning skal rektor ved Kringler/Slattum skole administrere den nye syvendeklassen. Det tilsettes to lærere i midlertidige stillinger for skoleåret 82/83 for å dekke denne klassen, og det skal foretas nødvendige forsyninger av læremidler og skolemateriell for å dekke behovet.

ROB

Populær eldre fest i kommunehuset

Et godt program, stor tilslutning, god servering og en upåklagelig stemning gjorde vårens eldre treff i kommunehuset til en virkelig festkveld for de mer enn 200 deltakerne. Det var Nannestad Husmorlag, Sparebanken og Nannestad Lions Klubb som sto for opplegg og gjennomføring av eldre treffet. På programmet sto utdrag av den populære «UKI-revyn» under ledelse av Egil Emilsen, samt god

underholdnings- og dansemusikk av såvel Trekkspillklubben som «Trudelutten». Sevaldsen fra vår avis, denne gang i Ola Øverbys skikkelse satte en spiss på underholdningen med sine sannhetskorn til sambygdingene.

— Og ellers var det en velsmakende bevertning ved husmorlagets medlemmer, hyggelig prat og en artig svingom for de som ønsket det.

ROB

Fra ett av de mange småbordene, der gjestene og vertskapet hygget seg med god underholdning og spise.

Nannestad Bolig —

— forts. fra side 1

opp retningslinjer for driften, samt legge forholdene til rette for at flest mulig boligsøkende blir å finne som medlemmer av Nannestad Boligbyggelag.

Opprettelsen av et boligbyggelag i kommunen er fra flere hold karakterisert som en milepel og en historisk begivenhet.

— Dette er en viktig sak, og kommunen må møte boliglaget med stor velvilje, sa ordfører Per Ramsli i stiftelsesmøtet. — Anskaffelse av tomtearealer må gis prioritet. Det er også viktig at flest mulig boligsøkende inngår som medlemmer så raskt som mulig, slik at også disse kan være med i bestemmelsesprosessen for det videre arbeidet.

Også sekretæren i det boligpolitiske utvalget, sosialsjef Arnfinn Jensen, betrakter etableringen som et stort framskritt, og håper at dette ville bety innledningen til en bedre situasjon for boligsøkende i Nannestad. — Alle søkere vil nå få forbedrede muligheter, ikke minst grupper som enslige, aleneforeldre og folk som rett og slett ikke ønsker seg en enebolig med hage. Og ikke minst skulle den brede politiske enigheten om opprettelsen av et boligbyggelag gi den beste garanti for at et godt resultat er innen rekkevidde, sa Arnfinn Jensen, som mente at kom-

munen nå hadde kommet et betydelig skritt videre i en positiv boligpolitikk.

Ved stiftelsesmøtet var det 20 stemmeberettigede framtrøtte, og alle tegnet eg som andelseiere i det nyopprettede boligbyggelaget.

Vedtøker ble vedtatt i samsvar med de som er gjeldende for Norske Boligbyggelags Landsforbund. Den enkelte andel lyder på 200 kroner, med årsavgift 50 kroner. Det ble enstemmig vedtatt å melde laget inn i Norske Boligbyggelags Landsforbund. For å bli andelseier kreves at søkeren er bosatt i bygda, har sitt faste arbeid innen kommunens grenser, eller har nær tilknytning til bygda på andre måter.

Marit Bernsten ble valgt til formann i boligbyggelaget.

Øvrige styremedlemmer er Jan Kopperudmoen, Kari Evjebråten og Halvard Hansen. I tillegg er tre medlemmer oppnevnt av kommunestyret. Et representantskap på ni medlemmer består av Per Ramsli, Svein Granerud, Turid Kringlen, Lilla Laache, Gunvor Johansen og Frøydis Brekke, samt tre medlemmer oppnevnt av kommunestyret.

Hovedoppgaven i boligbyggelaget blir å skaffe boligbygg for lagets andelseiere. Laget skal videre forestå forvaltningen av disse byggene og andre tiltak som tjener andelseiernes bointeresser. Det skal også forvalte sparemidler i samsvar med gjeldende lovverk. Som revisor for driften er valgt Knut Myhrer.

ROB

Nannestad Røde Kors har tredoblet sitt medlemstall

Få lag eller foreninger er i stand til å tredoble sitt medlemstall i løpet av ett år. Men Nannestad Røde Kors har klart det, da de i 1981 kunne notere seg for en oppgang fra 190 til 565 medlemmer. Det er ellers i året opprettet et Nannestad Ungdommens Røde Kors, som nå er kommet godt i gang. Hjelpekorpsset har en god aktivitet, og hadde i 1981 hele 7.462 tjenestetimer.

Den markerte økningen av medlemstallet kom som et resultat av en verveksjon på nyåret. Med et medlemstall på 565 utgjør dette om lag 7,4 prosent av samtlige innbyggere i bygda.

Årsmøtet gjenvalgte Erik Wibe som formann. Det øvrige styret består nå av Astrid Kristoffersen som viseformann og Mary Bergli, Målfrid Edseth, Torleif Johansen og Solveig Aasen som styremedlemmer.

Opprettelsen av et eget Ungdommens Røde Kors i Nannestad fant sted i slutten av oktober. Det ble valgt et midlertidig styre, og det er siden holdt møter om praktiske gjøremål og oppgaver.

Svein Gustavsson er formann i Ungdommens Røde Kors. Her sammen med Jorun Sørgård fra Hjelpekorpsset.

Etter valgene i årsmøtet består nå styret i Nannestad Ungdommens Røde Kors av Svein Gustavsson som formann, Espen Nordtorps som viseformann og Tor Egil Aaserud, Janice Finne og Trond Kåre Kristoffersen som styremedlemmer.

Hjelpekorpssets årsberetning kan melde om hele 7.462 tjenestetimer. Disse fordeler seg blant annet på 3.300 timer ved sanitetsvakt, 1.780 timer ved kurs og øvelser og 1.200 timer til egeninnsats på korpshus og egne biler.

Korpsset hadde i 1981 hele 85 sanitetsvakter. Det var 35 kjøreturer til bading, 17 turer til Lykkebo, seks turer til Preståsen skole og tre turer med ambulansen.

Formann i Nannestad RK Erik Wibe og nestformann Astrid Kristoffersen.

Toppledelsen i Hjelpekorpsset. Fra venstre Per Arne Engebretsen, Svein Haus og Ignar Rottem.

Styret i Nannestad RK Hjelpekorps består av Svein Haus som korpseleder, Per Arne Engebretsen som administrativ leder, Ignar Rotten som operativ le-

der og Steinar Næss og Ann Kristin Flatland som styremedlemmer.

ROB

Cato Sand ny formann i Sparebankens forstanderskap

Valgene i Sparebankens organer har gitt følgende sammensetninger for 1982:

Forstanderskapet:

Formann: Cato Sand
Nestform.: Per Ramsli
Kommunevalgte:
Marit Berntsen
Ragnar Rygh
Bjarne Granly
Per Ramsli
Aud Røtterud
Pål Hvattum
Bjarne Hafstad
Martin Haga

Innskytervalgte:

Kai Sjøvold
Jans Kaxrud
Svanhild Fevik
Cato Sand
Gunnar Nordengen
Øivind Sandholt

Pål Kraabøl
Anne Økern

Funksjonærvalgte:

Ole Borhaug
Kari Bakken
Odd Schjønnesen
Halvard Hansen

Styremedlemmer:

Formann: Erling Aanesrud
Nestform.: Tron Haga
Trygve Simonsen
Martin Haga
Bjarne Sjøvold
Arne Berg
Paul Engh
Knut Skrolsvik

Kontrollkomite:

Ragnar Rygh
Øivind Sandholt
Tone Eik

ROB

REGLENE FOR KOMMUNALT TILSKUDD TIL VEGLYS

Kommunen kan yte stønad til utbygging av veg- og gatelys på følgende betingelser:

1. Det må, enten det er Vel på stedet eller ikke, velges en veglyskomite med formann.
2. Søknad om stønad til bygging av veglysanlegg sendes kommuneingeniøren til utredning. Søknaden skal vurderes av Teknisk utvalg. Søknaden skal ha følgende bilag:
 - a) Kart i målestokk 1 : 1000, evt. 1 : 5000, hvor anlegget/lampepunktet er tegnet inn.
 - b) Kostnadsoverslag.
 - c) Redegjørelse om planen som angir teknisk og praktisk utførelse, samt finansieringsplan.
3. Søknaden avgjøres av formannskapet som har fullmakt til å yte stønad innenfor rammen av de årlige bevilgninger.
4. Stønad kan ytes med inntil 50% av anleggets kostende, begrenset oppad til kr. 300,— pr. lampepunkt.

Kommunen kan begrense stønaden til et bestemt antall lampepunkter.

5. Stønaden utbetales til formannen eller den som er bemyndiget av veglyskomiteen i samsvar med tilsagn og revidert regnskap, etter at anlegget er godkjent av kommuneingeniøren.
6. Plassering av lyspunkter må være godkjent av berørte myndigheter før arbeid påbegynnes.
7. Når anlegget er fullført og godkjent, overtar kommunen ansvaret for energiavgiften.
8. Hvis foreningen ønsker det, kan vedlikeholdet overtas av kommunen. Foreningen må da velge en av sine medlemmer til å ha det daglige tilsyn med anlegget. Ved feil på anlegget skal tilsynsmanen gi melding til ingeniørvesenet.
9. Disse regler gjelder inntil de endres av kommunestyret.

ROB

Årsbudsjettets oppbygging og spesifisering

I denne serien om den kommunale økonomi tar Bygdespeilet denne gang for seg det kommunale årsbudsjettets oppbygging og spesifisering. Alle opplys-

ningene har sin bakgrunn i »Håndbok i kommunal økonomi», utgitt av Norske Kommuners Sentralforbund.

KAPITLER OG POSTER

Budsjettet er delt inn i hovedkapitler, kapitler og underkapitler. Hvert hovedkapittel er delt inn i høyst 10 kapitler, og hvert kapittel er igjen delt inn i høyst 10 underkapitler. I alt blir det da plass til høyst 1000 underkapitler. De enkelte hovedkapitler benevnes slik:

0. Fellesutgifter
1. Sentraladministrasjon
2. Undervisning
3. Helsevern
4. Sosialomsorg og sosial trygd
5. Kirke- og kulturformål
6. Utbyggings- og boligformål
7. Kommunens forretningsdrift
8. Ymse
9. Skatter, lån og avsetninger

Hovedkapittel 9 kalles for finansieringskapitlet.

De enkelte underkapitler er delt inn i hovedposter, poster og underposter. Postene deles i ti grupper, hvorav seks gjelder utgifter og fire inntekter.

For utgiftene har vi følgende gruppering:

0. Lønn
1. Utstyr

2. Andre driftsutgifter
3. Overføringer
4. Utgifter til nybygg og nyanlegg
5. Finansieringsutgifter

Inntektene grupperes slik:

6. Salgsinntekter
7. Overføringer av driftsmessig karakter
8. Inntekter i samband med nybygg og nyanlegg
9. Finansieringsinntekter

SPESIFISERING

Kapitelgruppen angir kostnadssted, dvs. hvor beløpet skal nyttes. Postgruppen angir kostnadsart, dvs. hva slags type kostnader det dreier seg om. Denne oppbyggingen er bindende for hovedkapitlene og kapitlene og for hovedpostene og postene. Noen få underkapitler er etter forskriftene bundne, men ellers står kommunen fritt å tilpasse underkapitler og underposter slik det passer best etter forholdene i kommunen. Figuren nedenfor viser navnene på de forskjellige deler i oppbyggingen.

Dette systemet gjør det mulig å lese hva slags utgift eller inntekt det dreier

seg om ved å se på nummeret for posten. La oss som eksempel ta en post som er nummerert slik: 1.221.212. det første siffer (1) betegner at det dreier seg om en post i kommunekassens årsbudsjett. De tre neste sifrene (221) gjelder kapittelgruppen. De første siffer i denne gruppen (2) angir at vi har med hovedkapittel 2 — undervisning — å gjøre. Neste siffer (2) viser at det dreier seg som ungdomsskolen, mens siste siffer i kapittelgruppen (1) gjelder en bestemt skole. Når vi så går over til postgruppen, viser første siffer (2) at det dreier seg om en utgiftspost. Neste siffer (1) angir at vi står overfor kategorien »andre utgifter», men siste (2) viser hvilke utgifter det eksakt gjelder. La oss si at det er utgifter til fritids-sysler i skolens regi. Her er altså budsjettoppstillingen obligatorisk så langt som til betegnelsen av skoleart og utgiftsgruppe. Om kommunen vil foreta spesifisering på den enkelte skole og for de forskjellige utgiftsarter under »andre utgifter», avgjør den selv. Ved bedømmelsen av dette vil det bli

lagt vekt på om det er mange utgiftsarter under »andre utgifter». En vidtgående spesifisering gjør det lettere å føre kontroll og gjøre sammenligninger mellom de enkelte skoler.

BRUTTOBUDSJETTERING

Et kommunebudsjett skal settes opp som et bruttobudsjett. Med det menes at enhver utgiftspost skal føres opp med hele den sum kommunen skal ut med uten fradrag av eventuelle refusjoner. På inntektsposten skal en så føre opp alle inntektene. Alle utgifter og inntekter i budsjettet summeres opp for hvert underkapittel. Summer for hovedkapitlene finner en i hovedoversikten i budsjettet. På denne måten får en fram nettoutgifter eller nettoinntekter for de forskjellige underkapitler (og hovedkapitler). En får altså klarlagt hva det i skal brukes til de forskjellige hovedformål, og hvor mye av dette kommunen selv må bære.

ROB

20.00 kroner i gaver fra SPAREBANKEN

Sparebanken er delt ut følgende gaver: Eker/Preståsen skolekorps kr. 1.000,—, Maura skoles musikkorps kr. 1.000,—, Finstad/Løken musikkorps kr. 1.000,—, Åsen Juniorkorps kr. 1.000,—, Nannestad Janitsjarkorps kr. 2.000,—, Nannestad Husmorlag kr. 500,—, Holter Aktivitetslag kr. 500,—, Maura Husmorforening kr. 500,—, Nannestad Pensjonistforening kr. 1.000,—, Hjereteaksjonen i Nannestad kr. 500,—, Menighetsbladet kr. 500,—, Sanitetsforeningen kr. 1.500,—, Øvre Romerike Diabetikerforening kr. 500,—, Nannestad Historielag kr. 500,—, Nannestad 1. speidergruppe kr. 500,—, Nannestad 2. speidergruppe kr. 500,—, Con Vita Blandede kor kr. 1.000,—, Nannestad Korforening kr. 500,—, Nannestad Røde Kors kr. 500,—, Holter 4 H kr. 500,—, Fjellrosa 4 H kr. 500,—, Krisla 4 H kr. 500,—, Øvre Romerike fore-

ning for psykisk utvikl.hem. kr. 500,—. Til styrets rådighet kr. 3.000,—.

ROB

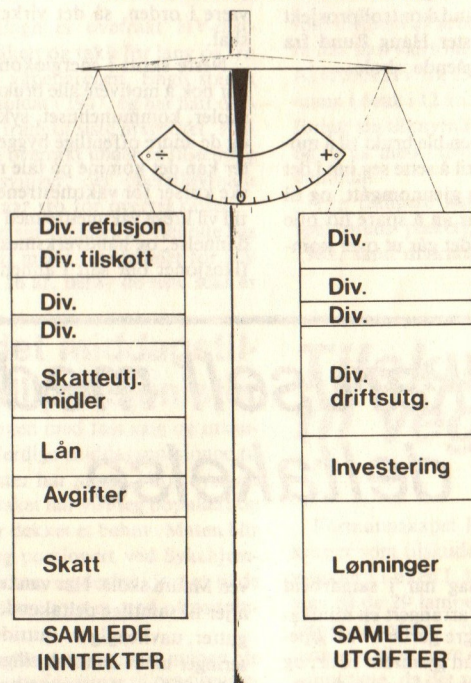
Klassedelingen i skolene

Ifølge beregninger fra skoleetaten vil det i kommende skoleår bli 212 elever ved Maura skole, 188 ved Eker, 161 ved Preståsen, 89 ved Kringler/Slattum og 187 ved Løken skole. Samlet vil dette gi et årstimetall på 47.189. I tillegg kommer 2.206 årstimer til spesialpedagogiske tiltak.

Ved ungdomsskolen vil det i det neste skoleår bli 149 elever i syvende klassetrinn, 151 i åttende og 138 elever i niende klassetrinn. Dette vil gi 16 klasser med et totalt årstimetall på 28.880.

ROB

ET BUDSJETT I BALANSE

Tilfeldige størrelser. Hver av søylene kan bestå av tusentalls poster.

Figuren viser hvordan inntektssiden og utgiftssiden i budsjettet er bygd opp for et budsjett i balanse.

Vaktmestere lærer om energiøkonomisering

Kursdeltakerne samlet i Kommunehuset.

Det er etter hvert blitt en nødvendighet å spare noe på energien. Dette ikke bare på grunn av at oljen og elektrisiteten er blitt dyrere. Etter hvert er det også blitt mindre å få kjøpt av disse energikildene, særlig når det gjelder elektrisiteten. Vi må derfor økonomisere bedre med det vi har.

Olje- og energidepartementet har utarbeidet et kursopplegg i energiøkonomisering i samarbeid med forsknings- og utviklingsinstitusjoner og bransjeinstitusjoner. Det var dette som lå til grunn for kurset som kommunens vaktmestere og andre fra Ullensaker, Gjerdrum og Nannestad gjennomgikk i løpet av to dager i mars. Forelesere i kurset var kontorsjef Wiig fra Gjermå E-verk, avdelingsingeniør Dørum fra Akershus Energi- verk, ingeniør Frisell fra Firma Flebuluft, fyringskonsulent Grønvold fra NOROL, prosjektingeniør Bratland fra et såkalt tilstandskontrollprosjekt og hovedvaktmester Haug Ruud fra Jessheim videregående skole.

Mye av kurstiden ble brukt til å motivere deltakerne til å sette seg inn i det materiell som ble gjennomgått, og til å forstå at det går an å spare litt olje og strøm uten at det går ut over komforten.

Det er ikke meningen at vi skal slå av varmen på de rom vi oppholder oss i, og på den måten spare energi. Mange ting kommer inn i bildet her. Først og fremst må våre bygg være sikkerlig isolert. Vinduer og dører må være så tette at de er uten trekk. Bygninger med friskluftanlegg bør unngå å lufte gjennom vinduene. Å installere varmegjenvinningsanlegg kan redusere energiforbruket med bortimot 80%.

Dette vil nok i første omgang koste noen kroner i vår kommune også. Ved å installere tidsur, kan vi få satt ned forbruket av olje og strøm om natta. Termostater kan vi få til å regulere både romtemperatur og det varme vannet, og tidsur kan regulere utvendige lamper. Inne i rom hvor temperaturen reguleres med termostat, spiller det ingen rolle om ei lampe står på, da den virker som varmekilde. En ting er meget viktig i denne forbindelse, alt må være i orden, så det virker som det skal.

Neste skritt i energiøkonomisering blir nok å motivere alle brukere av våre skoler, kommunehuset, sykehjemmet og de andre offentlige byggene. Deretter kan det komme på tale med tekniske kurser for vaktmestrene. Den nye tid vil kreve vaktmestre med teknisk utdannelse, og håndverksmessige kvalifikasjoner blir satt i annen rekke!

G. N.

Minikarusell med god deltakelse

Bjerke idrettslag har i samarbeid med DnC årvisst arrangert en minikarusell for den yngre garde av skiløpere. Dette har pågått gjennom 10 år, og deltakelsen har hele tiden vært økende.

Vinterens minikarusell samlet 211 løpere i årsgrupperingene født 1970-77, og av disse fullførte 205 de obligatoriske tre løpene. Etter siste karusell i midten av mars var det premieutdeling

ved Maura skole. Her vanket det medaljer til samtlige deltakende jenter og gutter, uavhengig av sluttider og plasseringer innen de forskjellige klassene.

Minikarusellen er et tiltak som engasjerer svært mange unge skiløpere, og den er et viktig ledd i utviklingen av rekruttering og bredde i denne idrettsgrenen.

ROB

BARNEGOSPEL KOR I HOLTER

I Holter er i vinter startet et nytt kor. Navnet er Holter menighets barnegospelkor. Dirigent er organist Roar Winge. Koret har sine øvelser på Løken skole en gang i uka. De synger kristne barnesanger, og vil opptre blant annet i kirkene ved familiegudstjenester. Koret er ment som et ledd i me-

nighetens barnearbeide. De yngste deltakere er i femårsalderen. Elisabeth Winge og Inger Rikke Jørgensen er medhjelpere, sistnevnte administrerer også det hele. Det er 48 sangere når alle er til stede. Og sangergleden er det inntet å klage på.

G. N.

Helsekontroll for kvinner

Som tilskudd til helsekontrollen for kvinner har kommunen gitt tilsagn om 35 kroner pr. pasient. I tillegg til det-

te gis det gratis lokale til undersøkelsen i helsestasjonen i Granåsgården.

Det er sanitetsforeningen, Nannestad husmorlag og Holter aktivitetslag som i fellesskap står bak dette tiltaket. I 1981 var det 161 kvinner som benyttet seg av dette tilbudet. Det kommunale tilskuddet utgjorde da 5.635 kroner.

ROB

Fra innkkomsten i Minikarusell, der hele opplegget var like profesjonelt som når seniorenene kniver i løypa.

Anette Waage (10), Cecilie Kjærstad (7) og Jan Ove Hofseth (10) mottar sine premier etter fullført løp. Alfred Bråthen overrekker, mens Øivind Myrvold og Per Waage passer på at alt går korrekt for seg.

Bjørka i Korsmovegaskillet

Ved Korsmo i Holter sto ei bjørk så svær, den var plantet i nittenhundreogtjue. Av Karl som bygget sitt hus ganske nær så bedre dens krone han kunne beskue. Dens hvite stamme han ønsket å se lauvsprett om våren og mer enn det.

og bjørka vokste seg med tia så stor den har vært til nytte for mange. Støtte for ryggen ved veksling av ord som skjul for de få som nok var bange. For at noen kunne se dem lell der de skjulte seg godt en regnværskveld.

Ja kunne den tale, om alt den har sett om det som er er sagt under greinenes skjul. Fra unge som lever sitt liv så lett til de eldre der alltid fra sommer til jul. Med bekymring for hverdagens evige jag har priset skyggen fra bjørka en solvarm dag.

Men akk, den ble syk etter disse år en sprekk kunne sees, nå måtte den ned. Sykdom og skjebne er med og rår den endte sitt liv som vinterved. Men minnet det står der, en stubbe så stor den kan tale, selv uten et ord.

G.N.

EDB i kommunekassa

Etter forslag fra kommunekassereren har formannskapet nedsatt en prosjektgruppe som skal vurdere overgang tili EDB-rutiner i forbindelse med kommunekassens regnskapsføring. Med i denne gruppen er Lars Jahr, Fr. Tange, Kari Karlsen, Tove Hoff og Ole W. Kavli.

Bakgrunnen for dette er at kommunekassas bokholderimaskin, som nå er 16 år gammel, er umoderne, nedslitt og trenger avløsning i mere tidsmessig utstyr.

Kommunedatasentralen for Øst-Norge a/l tilbyr å stille en representant som hel eller delvis deltaker i en slik prosjektgruppe, vederlagsfritt innenfor en avtalt ramme.

Av prosjektgruppens oppgaver kan nevnes at den skal sette opp planer for arbeidet. Den skal vurdere alternative regnskapssystemer, vurdere utstyrets utvidelses- og utviklingsmuligheter, og fremme forslag til løsninger. Det tas sikte på at prosjektgruppen skal avgi sine innstillinger før sommerferien.

ROB

— Vår bokholderimaskin er nedslitt og vi trenger et tidsmessig anlegg, sier kommunekasserer Lars Jahr.

Den tørre årstid nærmer seg

Brannloven setter et generelt forbud mot å gjøre opp ild utendørs på en slik måte at det kan medføre fare for brann. Lovens § 26.2 sier blant annet:

— Flatebrenning og brenning av hogstavfall i skogmark, samt gras og lyngsviing i eller i nærheten av skogmark må bare foretas i samsvar med bestemmelser som gis ved forskrift. Forskriftene for flatebrenning kan fåes ved henvendelse til brannsjefen.

Annens brenning i eller i nærheten av skogmark er forbudt i tiden 15. april til 15. september.

Det henstilles til den enkelte å utvise den største aktsomhet i den tørre årstid, slik at brann kan unngås.

Brannsjefen.

Lang og tro HV-tjeneste

HV-mannen Even Engh med sine plaketter for god tjeneste gjennom mange år.

Even Engh er overrakt HV-distriktets plakett og takk for lang og tro tjeneste i våpengrenen. Engh startet som HV-soldat i 1947, og har hatt denne status fram til siste årsskiftet. Plaketten ble overrakt under en tilstelning på Kongsvinger, der oberstløytnant Helge Skaar sto for overrekkelsen.

Foruten sin vanlige HV-tjeneste har Engh vært med i Landsrådet for HV gjennom 16 år, derav de siste seks år

som medlem av arbeidsutvalget. Videre har han vært med i distriktsrådet i Akershus HV fra 1963 til 1982, og formann i dette i 12 år. Engh har ikke helt forlatt sin tilknytning til våpengrenen, og er nå med i den kommunale HV-nemnda.

Fra tidligere har Engh generalinspektørens plakett, som han fikk i 1981, samt distriktets plakett.

ROB

Utvidet middagstilbud til pensjonister

Ordningen med fast salg og utkjøring av ferdige middagsporsjoner til pensjonister har pågått i noe over ett år, og tiltaket har vist seg populært og at det har dekket et behov. Maten blir tillaget og porsjonert ved Sykehjemets kjøkken, og derfra kjørt ut til de pensjonistene som er med på ordningen.

Fra begynnelsen av mars måned ble tilbudet om midagsmat til pensjonistene utvidet fra to til tre ganger ukentlig. Utkjøringsdager er nå mandag, onsdag og fredag. Pensjonister som ønsker å delta i ordningen kan henvende seg til sykepleiesjefen ved sosialkontoret.

ROB

Tilskudd til veglyst

Formannskapet har bevilget 2.100 kroner som tilskudd til ni nye lampepunkter i Løken I. Disse kommer i tillegg til de 29 lampepunktene som allerede eksisterer i boligfeltet. De nye lampene vil utgjøre en fortetning av lyspunktene, da det på enkelte steder er for langt mellom de nåværende lysene. Samtidig er det bevilget 2.540 kroner til fornyelse av syv veglysmatruer i Reinsdyrvegen på Preståsen.

ROB

Svartedaue og nedgangstid 1350-1530

Av Johan Ryddingstad

Denne gangen tar historikeren Johan Ryddingstad for seg en av de mørkeste periodene i landets historie, — da store deler av folket bukket under for svartedaunen og andre farsotter. Nedgangstider fulgte i pestens fotspor, noe som ga seg utslag i opp-

I de historiebøker vi hadde for 50-60 år siden, leste vi at svartedaunen kom med et skip til Bergen 1349. Skipet la til ved brygga, og lossingen begynte, men de som skulle losse, ble syke og døde. Noen døde like etter at de fikk sykdommen, mens andre kunne leve 2-3 dager. Alle på skipet døde, og skipet ble liggende der til det sank. Folk i byen ble smittet og døde i massevis.

AVFOLKING

I historieboka leste vi også at på en dag kom det 48 lik til kirke i Bergen, og av disse var det 14 prester. Norge hadde på den tida om lag 300.000 innbyggere, og av disse døde 1/3.

Dette var ei forferdelig ulykke som rammet landet. Adelsmenn eide mange gardar som de leide bort, men svært mange av leilendingene døde, og gardene ble folketomme. Ved året 1500 var det ennå 5000 gardar uten folk.

Nedgangstider ble det over alt i landet, også i Nannestad. Bygdeboka 4. bind forteller mye om dette. Etter islandske kilder døde over 2/3 av folket i Norge i den tida svartedaunen raste fra sommeren 1349 til våren 1350. Opplysningene om hvor mange som døde, er forskjellige, fra 1/3 til over 2/3, og det riktige er trolig mellom disse tallene.

I gamle dokumenter i Nannestad er også svartedaunen nevnt. I et brev daterert 27. oktober 1369 er det ved 4 vitner bevist at Nannestad prestebol eide løyresbol i søndre garden av Sør-Kringler. I 1368 ble eieren av Rovold stevnet for ikke å ha gitt landskyld av garden, «fire år etter den store manedauen». Tida for svartedaunen ble et skille, et vondt merke i landets og bygdas historie. I muntlig fortelling ble bevisenheter oppgitt til antall **før** og etter peståret, for det året husket alle bedre enn et årstall.

FLERE FARSOTTER

I tillegg til den forferdelige svartedaunen ble landet herjet av flere farsotter utover på 1300-tallet. Alt i 1356 var det en stor epidemi, og i 1356-60 herjet koppene fryktelig. De rammet først og fremst barn, og epidemien ble også derfor kalt den store barnedaunen.

I 1370 og 71 gikk **drepsotta** over landet og var særlig hard over Østlandet. Det neste peståret var i 1379, og også i 1390 og 1392 herjet det farsotter i landet. I begynnelsen av 1400-tallet var det flere farsotter, således i 1420, 1445 og 1447-48.

Sjølve svartedaunen herjet like hardt i de andre land i Europa som i Norge. Medregnet de farsotter som kom etter

svartedaunen, ble Norge rammet hardere enn de andre land.

NEDLAGTE GARDER

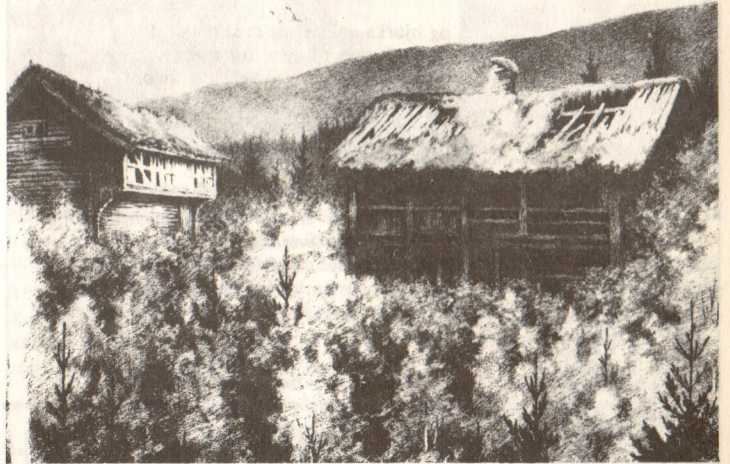
Mange av de større gardene var i gammalnorsk tid (1000-1350) delt opp i to eller flere bruk, men etter svartedaunen ble flere av dem slått sammen igjen. De små og dårlige gardene som lå avsides, ble helt forlatt, og mange av de menneskene som bodde i utkanten av bygda og som overlevde, flyttet inn til de sentrale stedene ved kirkene og ferdselsvegene og de åpne deler av bygda. Mange av de nedlagte gardene ble brukt til seter, og f.eks. Stensgård ble seter for prestegarden. Rudøde ble seter og slåttland for Vestby og noen andre gardar til 1684. Herberg ble seter for Hafstad på 1500 og 1600-tallet, Lybekk for Ånesrud og andre gardar fram til omkring 1700. Kabberudseter for Kabberud, Asakskogen for noen Vollaug-gardar, Nordbyvik for prestegarden osv. Trolig er det også flere andre gardar som har vært seter etter svartedaunen. Andre gardar ble brukt til hann og slåtteland. Ofte kunne også to eller flere brukere være sammen om å bruke en nedlagt gard. Mange gardar ble liggende øde etter 1350. Noen ble seinere tatt opp igjen, mens andre fortsatt ble liggende øde.

Av 67 gardar eller gardparter som var prestegods, lå 30 øde 50 år etter svartedaunen. Dette var de som Nannestad kirke eide. Bjørke kirke var eier av 15 gardar eller gardparter, og av disse ble 8 liggende øde. For Holter kirke var tallene 12 og 5, og for Foss kirke 4 og 2. Om lag halvparten av gardene som tilhørte kirkene ble lagt ned.

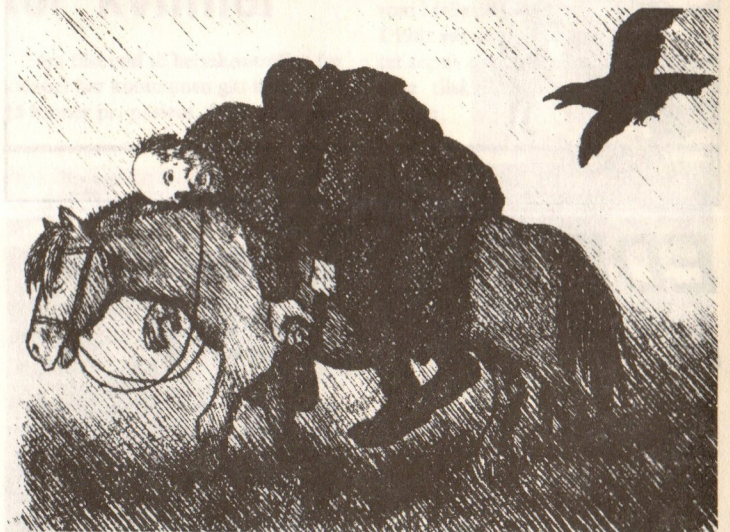
Det er ikke mulig å finne ut hvor mange innbyggere landet eller bygda mistet i de åra disse forferdelige farsottene herjet, men i virkningene av dem kan vi klarlegge. Tusenvis av gardar rundt i landet ble liggende øde etter 1350. Dette førte til at leieinntektene av gardar som var i bruk, sank veldig, og dette ødela for små-godseierne, som med de inntekter de hadde, sank ned på samme nivå som bøndene. Større godseiere var det få av, og disse skilte seg fra bøndene og søkte tilknytning til standsfeller i Sverige og Danmark. Derved ble det få eller ingen som kunne være ledere og ivareta Norges interesser. Ikke mange år etter svartedaunen får vi dansketida, og da kunne vi trenge norske leder i landet.

Vi har skattelister fra 1514 og 1528 som forteller oss noe om de nedlagte gardene, og dette er de viktigste kilder vi har. Dessuten har vi bispejordebo-

løsning av tidligere samfunn og nye bosettingsmønstre. Artikkelen beretter om avfolkning, nedlagte gardar og samfunnsutviklingen generelt både i landet som helhet og i de forskjellige sognene her i bygda.

Th. Kittelsen har skapt dette sterkt fortellende bildet av den dystreste periode i middelalderen, — en forlatt gård som står for fall.

Dette er også en Kittelsen-tegning som illustrerer svartedaunens herjinger, der pestsymbolet den svarte ravnen forfølger dødsferden til hest.

ka fra 1339, som også gir oss en del opplysninger. Fra disse kildene har vi oppgaver sognevis over gardene.

BJØRKE SOGN

I Bjørke sogn var det helt annerledes. Det ble store grendelag helt forlatt, og bebyggelsen ble etter svartedaunen mere samlet på begge sider av Leira fra Vollaug og sørover til Skjennum og Kringlergrenda. Den garden i øst som var i noenlunde sammenhengende bruk, var Holkeby, men også den lå øde en tid etter 1350. Øst for Holkeby var det bare øde strekninger helt til Hurdalsjøen og nordover til Hurdalsdelet. Også de bruka som lå i åsen fra Borhaug til Åmenrud og Solia ble forlatt, likeså bruka på Asakskogen.

De fleste gardar som var i bruk, hadde en eller flere underbruk som hadde vært ødegardar. Østre Vollaug hadde f.eks. 5 underbruk, hvorav de fleste visstnok var nedlagte bruk på Asakskogen.

Før svartedaunen var det i Bjørke sogn 84 gardar. Skattelistene fra 1514 og 1528 har med 21 gardbrukere i Bjørke. Av gardar som var i bruk i 1577, mangler bare Vesle-Vollaug og Hoel. Trolig var disse også i bruk tidligere på 1500-tallet og før, slik at alt i alt var 23 gardar i noenlunde sammenhengende bruk etter svartedaunen. Nedgangen var altså 73% eller 3/4.

I alt var det før svartedaunen 236 gardar i hele bygda. Av disse var 103 i bruk på 1400-tallet og begynnelsen av 1500-tallet. Nedgangen for hele byg-

da var 56%, eller om vi sier halvparten.

I et historisk verk, trykt i 1977, står det at den nyere tids historikere og forskere mener at det før nedgangen etter svartedauen var om lag 55.000 gardsbruk i landet og mellom 20.000 og 25.000 omkring år 1520.

Historikere og forskere mener også at en slik nedgang i brukstallet til mellom halvparten og tredjeparten av hva det hadde vært, virker sannsynlig i forhold til det tallmessig mål for nedgangen på det økonomiske område (landskylid, priser, produksjon m.m.).

De nevnte tallene stemmer også godt med tallene for nedgangen i Nannestad.

Tida etter 1350 var en nedgangstid i Norge som vesentlig skyldes svartedauen. Det er riktig at Norge ble et fattig land, og at kongen — dvs. staten — ble svak. en liten trøst var det kanskje at den alminnelige bonde fikk det materielt noe bedre. Han kunne skaffe seg billig jord ved å kjøpe eller leie. Nå ble det en mindre del av avlinga han måtte avstå til godseieren eller det offentlige. Han følte seg også friere, men kanskje ikke tryggere. Danskekongen var ikke mer i landet etter at danske-tida begynte i 1380, han som hadde ridd gjennom bygder og daler, som hadde seilt langs kysten og vært innom bydene. Kongen var ikke lenger norsk og bodde ikke lenger i Norge. Nordmennene følte seg ikke lenger som et land, som et rike. Få av kongens tjenestemenn var norske. De fleste av dem var svensker, dansker eller også tyskere, som kom hit til landet, giftet seg, og ble her i landet eller reiste tilbake om en tid.

HOVEDSOGNET

For ovennevnte sogn har skatteliste- ne fra 1514 og 1528 32 gardbrukere. kongsjordboka fra 1572 går det fram at det var 26 fullgarder og 6 halv- garder. Det mangler 3 garder fra skat- telistene fra 1514 og 1528. Medregnet prestegarden var det i hovedsognet 36 garder fra omkring 1400 til langt ut på 1500-tallet. Her er da regnet med 3 gar-

der som mangler i listene fra 1514 og 1528. I 1577 var bare to garder tatt opp igjen, og det var Rud vestre og Eskerud.

Før svartedauen var det i hovedsog- net minst 34 gardsbruk. Flere garder som var delt i to bruk ble slått sam- men igjen. Dette gjaldt 12 bruk, som igjen ble 6 garder. I tillegg til disse 6 bruka var det 42 garder som ble for- latt etter svartedauen. De fleste av de gardene som var i bruk i nedgangsti- da, hadde en eller flere ødegarder som underbruk. Fra bruket Fjellet (på Pre- ståsen) og Gunhildrud var det sam- menhengende ødemarksområde østo- ver til Flatner og Bjørke og sørøver til Knepe og Våler. I alt 14 garder lå øde i dette området, som ble helt forlatt et- ter svartedauen. Det var det eneste sammenhengende ødemarksområdet i hovedsognet.

HOLTER SOGN

Holter sogn var den gang det stør- ste, for det omfattet også Foss sogn. Skattelistene fra 1514 og 1528 har med 40 gardsbruk, men ikke Hveim, Hylli og Dølen, for skattekreverne fant ikke fram til disse gardene. Kjærstad og Vesle-Eik er heller ikke med på disse listene.

Det sognet som hadde færrest ned- lagte bruk i bygda etter svartedauen, var Holter. Det lå sentralt ved det gamle sentret på Romerike, Hovin i Ullensa- ker. Nannestad sogn lå mer avsides og hadde flere ødegarder, men flest var det i Bjerke sogn.

I Holter sogn var det bare smågar- der som ble forlatt. Det var for det me- ste smågarder mellom de større garde- ne og ikke hele grannelag som det var i Nannestad og Bjørke sogn.

I alt 24 garder av de til sammen 68 lå øde i Holter etter svartedauen. Det var bare om lag 1/3 av gardene, og det var lite i forhold til andre bygder på Romerike. Dessuten var det så godt som bare de mindre gardene som ble nedlagt. Et spesielt trekk ved gardene i Holter er at nesten alle de oppdelin- gene fra før svartedauen, også holdt etter denne katastrofen.

Oppgang i små- viltbestanden

Årsrapporten over fangsresultatene fra jeger i Bjerke- jeger og fiskerfore- ning tyder på at det er en viss oppgang i bestanden av såvel orrfugl som ha- re. Dette ved at sist jaktseong ble skutt 39 orrfugl og hele 83 harer. En må helt tilbake til 1960 for å finne et tilsvaren- de resultat av harejakten, da det ble skutt 85 stykker.

Rapporten viser ellers at det ble skutt en lirype, to røyer, en tiur, fem jerper, 15 duer, 35 ender, 20 kråker, 44 rev, tre mår og fem rådyr. Av 110 jegere som løste jaktkort i 1981 var det 58 som kunne notere seg for jaktutbytte.

ROB

Hustildeling på på Prestmosen

Det er gitt tillatelse til oppføring av 11 nye boliger på Prestmosen, og det har meldt seg ni interesserte kjøpere. Formannskapet har i samsvar med tid- ligere inngått avtale prioritert følgen- de kjøpere:

Jarle Egil Østrem, Skjetten
Kåre Martinsen, Oslo
Terje Borchgrevink, Oslo
Odd Einar Nitterberg, Blystadlia
Kjell Arne Johansen, Oslo
Øivind L. Rognhaug, Skotterud
Tove og Kjell Snerten, Jessheim
Guttorm Christensen, Sandvika
Knut Olav Gulbrandsen, Løvenstad

ROB

Hyggekveld i Sykehjemmet

Trekkspillklubben vartet opp med muntre toner og rytmer.

Nannestad husmorlag hadde midt i mars lagt opp til en hyggekveld for pensjonærene ved Sykehjemmet. Pro- grammet bød på underholdning ved

Trekkspillklubben og visesangeren Ol- ga Helene Øverby. Ellers var det be- spisning og tid for en hyggelig prat.

ROB

Stedet der vi alle finnes

Registerfører Gro Holter.

I desember 1946 ble det bestemt at et Folkeregister skulle opprettes, og si- den den gang er alle data om oss regi- strert. Folkeregisteret er fortsatt under- lagt ligningskontoret, men det er på ta- le å skille det ut som en egen etat. Det er Gro Holter som til daglig fører re- gisteret her i bygda.

Alle meldinger om fødte, gifte, se- parerte og døde kommer til dette kon- toret. Navnemeldinger på barn skal sendes registeret innen seks måneder

etter fødsel, og forandringer av navn på personer skal også sendes dit. Ved flytting er hovedregelen at en skal mel- de fra til den kommunene en flytter til. Flytting innen kommunen skal også meldes til folkeregisteret. Dette blir skjelden gjort, noe som forårsaker mye ekstra arbeide for personalet. ved inn- tak av leieboere er det den som tar inn leieboere som skal sende melding til folkeregisteret.

G. N.

STJERNE- OG MUSIKK- MARSJ I SNØVÆR

Til oppfriskende takter og toner sørger her «Trudeluttene» for en god start for en glad gjeng av turmarsjere.

Omlag 1000 deltakere stilte opp i Eker/Preståsen skolekorps og Nannestad Sparebanks bedriftsidrettslags «Stjernemarsj» og «Musikkmarsj» i slutten av mars måned. Det var snøvær og glatt føre under begge mar-

sjene, og dette førte nok til at deltakerantallet denne gangen ikke ble fullt så stort som ventet. Men været til tross, det ble likevel to fine marsjdager, med godt opplegg og fornøyde deltakere.

ROB

Holterkloakken i rute

Ole Burås og Daniel Nordal dirigerer rørene på plass, med Karl Eik bak spakene på gravemaskinen.

Arbeidene med Holter-kloakken er i rute. Strekingen fra Holter Meieri til Krokfoss ventes fullført innen sommeren. Med dette vil hovedledningen fra Løken II og fram til rensestasjonen i Krokfoss være fullført. Det gjenstår da ledninger fra Hagamoen, Vestlykkja, Eltonåsen og området ved Holter kirke, samt sanering av det nåværende opplegget for Løken I. Av

disse forutsettes at anlegget til Vestlykkja skal settes ut på entrepris, mens alle de andre skal utføres av kommunens tekniske etat. Når det gjelder renseanlegget i Krokfoss er planarbeidet i full sving, og det er også utført en del planeringsarbeider på tomta.

ROB

NYRESTAURERT NANNESTAD PRESTEGÅRD

Sogneprest Granerud viser stolt fram de nye menighetskontorene til medlemmer av formannskapet.

Nannestad prestegård er nå fullrestaurert, både hva gjelder prestebolig og menighetskontorer. Restaureringen har vært meget omfattende, men såvel innen- som utendørs har den gamle prestegården beholdt grunntrekene i sin opprinnelige arkitektur.

Arbeidene med restaureringen har pågått i langt over ett år. Det er det såkalte opplysningsvesenets fond under Kirkedepartementet som har fi-

nansiert ombygningsarbeidene, mens det har vært et samarbeid mellom departement og kommune når det gjelder kontorfløyen. Denne er på omlag 100 kvm, og den inneholder kontor for soknepresten, kirkevergen, kontorassistenten og menighetsråd. Kommunen har bevilget 55.000 kroner til gjennomføringen av arbeidene, og kommunen skal til gjengjeld ha gratis leie av kontor plass i 25 år framover.

ROB

Yrkesorientering for skoleelever

Den årlige yrkesorienteringen for elever i avgangsklassene ved ungdomsskolen, Eidsvoll videregående og Jessheim videregående er holdt i Eker skole. Arrangør av disse yrkesorienteringene er Nannestad Rotary

Klubb, som samarbeider med de tre skolene om opplegget. I alt var om lag 40 forskjellige yrker representert i orienteringen, som hadde godt besøk av både elever og foreldre.

ROB

Klasse- og fastelavnsfest ved Maura skole

Elever i fjerde klasse ved Maura skole hadde tidlig i vår invitert til klasse- og fastelavnsball i skolens gymnastikksal. Under motto-

et plysj og nattkjoler stilte såvel elever som foreldregenerasjonen i fargesprakende kostymer, og det ble mye moro for alle årganger.

På programmet sto blant annet sket-

sjer framført av elevene. Videre var det dans og lek til muntre trekkspilltoner, samt tradisjonell avslutning med brus, boller og dertil tilhørende ting.

ROB

Brukke klær til ny nytte

Ved innleveringsstedet i Midtbygda var Trygve Berget varemottaker, og som bildet viser var det store mengder klær som kom inn.

Klesinnsamlingen som forbruker- nemnda og Frelsesarmeen sto for på vårparten fekk en meget stor oppslutning. På innleveringsstedene ved «Arken» i Maura, Sparebaken, Kringler/Slattum skole, Holter meieri og Dø-

hlen Lanananet samlet det seg etter hvert opp store hauger av brukte klesvarer som fortsatt hadde sin bruksverdi. Alt er videresendt Frelsesarmeens organisasjon for utdeling av brukte klær til mennesker som trenger dem.

ROB

VALG

Som kommunens representant til styret i Nannestad Boligbyggelag er valgt Geir Solend, med Olav Kjens-

bekk som varamann. Ivar Ormstad, Asbjørn Breilid og Øivind Myrvold er innvalgt i boligbyggelagets representantskap, med Jostein Ressem, Stein Aarseth og Abbi Rui som varamenn.

ROB

HUSBANKLÅN

Kommunestyret har vedtatt at det skal søkes om etableringslån i Husbanken på 350.000 kroner, og utbedringslån på 300.000 kroner. Dessuten søkes det om et etableringslån på 200.000 kroner til delvis egenkapital for oppføring av barnehagen i Midtbygda.

Etableringslånet er en type lån som kan gis til nybygg som har sin hovedfinansiering i Husbanken eller Landbruksbanken. Det videre utlån fra kommunens side skjer etter behovsprøving ut fra sosiale og økonomiske kriterier, der unge husstander og husstander med funksjonshemmede skal gis høy prioritet. Maksimumsgrensen til den enkelte søker er nå 100.000 kroner. I 1981 bevilget kommunen i alt 18 slike lån, med samlet lånebeløp 389.000 kroner.

Utbedringslånet gis i hovedregelen til utbedring av boliger som minst er 30 år gamle. Maksimalt lånebeløp for den enkelte søker er i år 50.000 kroner. I 1981 ble det innvilget ni slike søknader, med samlet lånebeløp 195.000 kroner.

ROB

TILSKUDD

Formannskapet har bevilget 2000 kroner til Norsk Folkehjelps humanitære hjelpearbeid i Polen.

Samtidig er det bevilget 500 kroner som kommunens tilskudd til årets «7mil», som gikk 28. februar.

ROB

«Sevaldsen» på eldrefest!

Peder Sevaldsen, hølsøking og evig optimist med dårlig tru om framtida, vil være en velkjent personlighet fra Bygdespeilets spalter. Under et eldretreff i kommunehuset i slutten av mars måned gjorde han sin entre på scenen og fortalte sine sambygginger om både det ene og det andre. Heri inkludert Bygdespeilet som sådan, Ramsli'n, Bruvøl og andre av Sevaldsens nære bekjentskaper.

Vi ser her den gode Sevaldsen, i Ola Øverbys skikkelse, i ferd med å berette for 200 deltakere om dagens aktuelle situasjon i bygda vår.

At Sevaldsen er en populær kar her i bygda ble bekreftet av stor applaus fra tilhørendes side i eldrefesten.

ROB

Herr, lurvete sålegjenger .

Nå går de ret vøst Eruvøl. Nå har ullsøknineer i store hauer fløgi rundt uti her å skruft att samtlie vasskraner. Så her siter je . Å om tosdaseftan da je skule på jeshem og kjøpe mei ei ny bokse så kaste dom stein ^{eller} erer mei. Åsså kom det en iddjot å sporte om vi har mve pått vatten i nanesta. Men je fortalten litt om dei je Bruvøl å da vartn redd trur je. ^{begjme} Men nå går det den vegen at vi må ^{begjme} å bera i bytter i frå ulensaker. Trur du itte det du å Bruvøl?

Erhødigst:

Peder Lovalsen

P.S. Heretter kan du frankere julekorta dine sjøl!

Bin iljot!

J.P.

Elevkonsert i Musikkskolen

Musikkskolen holder sine elevkonserter spredt på forskjellige steder i bygda. I mars måned var stedet Kringler/Slattum skole, der elevene viste fer-

uignete på sine respektive instrumenter. Bildet viser Unni Sandholt, som her framfører sitt selvvalgte musikkstykke på piano.

ROB

Teater i alderspensjonatet

Fra teaterforestillingen «Hanen»s framføring i alderspensjonatet.

Alderspensjonatet og Haugen gård har hatt besøk av en teatergruppe fra Oslo, som spilte Hans Aanruds fortelling «Hanen» i dramatisert utgave.

Forestillingen var instruert av Bente Lavik, og Per Husby sto for musikken. Rollene var besatt av Jo Skjønberg (fra Torshaug teater), Rolf Arly Lund (free lans) og Merete Moen (fra Nationaltheatret). Gruppen har reist

rundt i distriktet og gitt forestillinger i syke- og aldershjem og andre institusjoner. Forestillingen her i Nannestad var kommet i gang etter et initiativ fra folkebiblioteket.

«Hanen» ble godt mottatt blant tilhørerne både i alderspensjonatet og Haugen gård.

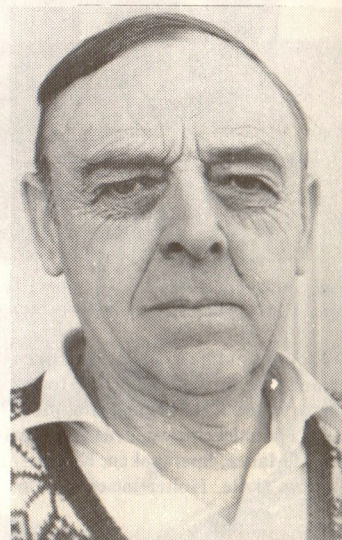
ROB

Tillitsmann i Sparebanken trapper ned

Ved valg møte i Sparebankens forstanderskap gikk Nils Vollaug ut som formann i forstanderskapet. Vollaug har vært en av de mest benyttede tillitsmenn i bankens historie. Han har vært medlem av forstanderskapet fra 1958, ble nestformann i dette i 1959, og formann i 1971.

Vollaug har vært i kontrollkomiteen helt fra 1960, og innehatt formannsvervet der i mange år. Han har vært formann i Fellesrådet, og har sittet i Hovedforstanderskapet i Sparebanken Oslo Akershus helt fra sammenslåingen i 1974. Vollaug er fortsatt formann i Sparebankens plan- og byggekomite.

— Det er en stor innsats som er lagt ned til beste for banken og bygda fra

Nils Vollaug har vært en fremtredende tillitsmann i Sparebanken.

Nils Vollaugs side gjennom alle disse årene, sier banksjef Knut Skrolsvik til Bygdespeilet.

ROB

«Jeanne d'Arc» i kommunehuset

Kommunehuset hadde i slutten av februar besøk av Riksteatret med forestillingen «Jeanne d'Arc». Oppslutningen om denne teaterkvelden var ikke av den beste, der bare vel 30 personer var møtt fram. Men for disse ble det likevel en teateropplevelse som blir

husket.

Vi ser her Bente Johanne Brunvoll i hovedrollen som Jeanne d'Arc, sammen med de øvrige skuespillerne, Johannes Eckhoff, Oddbjørn Hesjevoll og Odd Remen.

ROB

Diger tømmerstokk i Holter

Hos Jens Haugerud i Holter kunne vi i vinter betrakte en tømmerstokk noe utenom det vanlige. Med nesten 1 meter i tverrmål ved rota og en lengde på hele 27 meter gir den nærmere 8 ½ kubikk. Vekten anslås til ca. 8 tonn, — altså en virkelig kjempe.

Jens Haugerud forteller at grana ble satt igjen ved hogst for 60 år siden fordi den allerede da var oppsiktsvekken-

de stor. Grana sto på Bjørkesletta, eller Paradiset, (for de som er helt lokalkjent) — på Jens Haugeruds eiendom. Det var Harald Eik som felte grana fordi den måtte stupe til fordel for bakkeplanering.

Her konstaterer Jan Grønlien at det ikke blir mye igjen av tommestokken i rotenden.

H.Ø.

Pensjonister på sommerlig vintertur

28 Nannestad-pensjonister dro på etervinteren til syden, nærmere bestemt til Torremolinos. Turen var lagt opp etter et samarbeide mellom pensjonistforeningen, Tjæreborg selskapsreiser og Sparebanken. Wenche Moe Næss, som til daglig er å finne i Sparebankens filial i Holter, var reiseleder, og Ola Olaivsgård fra Årnes var medbragt lege. Det var første gangen en slik tur ble arrangert for Nannestad-pensjonistene. Men etter uttalelser fra deltakerne etter avsluttet tur, blir det neppe den siste.

— Turen var i alle henseende vellykket, sier Trygve Noreng som deltaker. — Det skjedde noe hele tiden, blant annet dagsturer til forskjellige interessante steder. Ett av disse var over til Marocco. Været var kjempefint hele tiden, men det var litt tidlig for bading enda.

— En uke blir nok i korteste laget for en slik tur. Men moro var det, og det frister så absolutt til gjentakelse, sier Trygve Noreng.

ROB

Støtte til de politiske partiene

I likhet med tidligere år blir det gitt en økonomisk støtte til de lokale politiske partiene. Støtten gis i år med kr. 4,40 pr. stemme ved siste kommunvalg, samt 310 kroner for hver kommunestyrerepresentant. I tillegg gis det 930 kroner til den enkelte kommunestyreguppe.

Etter disse regelenene får Ap 14.091 kr., H 6.644 kr., Sp 5.434 kr., Kr.F. 3.122 kr., V 1.816 kr., SV 1.790 kr., og DLF 1.295 kr.

ROB

Tomteprisen i Preståsen VIII

Formannskapet har fastsatt prisen for de 20 tomtene som nå er opparbeidet i Preståsen VIII. I opparbeidelseskostnader skal det for hver tomt betales 38.664 kroner. I tillegg kommer 7.000 kroner til opparbeidelse av adkomst og nedsetting av sandfangkum, og 3.000 kroner i tilkopling for både vann og kloakk. Antenneavgift vil utgjøre 1.250 kroner, og gebyr for kart- og oppmålingsforretning 1.500 kroner.

Til slutt må det også betales for selve tomten, som blir beregnet etter en pris av kr. 5,35 pr. kvm

ROB

Det var en forventningsfull gjeng av pensjonister som entret flyet på Gardermoen.

Ombyggingsplaner for Nordmokorset

Det er nå presentert ombyggingsplaner for Nordmokorset, — dette vel farligste og mest ulykkesbelastede vegkrysset i bygda. Vegvesenet har lagt fram en utbedringsplan som er kostnadsberegnet til 2,4 millioner kroner. Kommunestyret har imidlertid, og begrunnet i disse store kostnadene, antydnet en rimeligere løsning. Et alternativ menes å være montering av trafikklys i krysset.

Siden 1968 er det registrert 10 politietterforskede ulykker med personskaade eller store materielle skader i Nordmokorset. Seks av ulykkene er skjedd etter at skiltene «Full Stopp» ble satt opp på vegen fra Maura til Dal. I tillegg til disse registrerte ulykkene er det skjedd en rekke mindre uhell på stedet.

Planen som vegsjefen har lagt fram går ut på at trafikksituasjonen splittes opp ved at det bygges to såkalte T8-kryss. Dette betyr at Riksveg 120 fra Maura flyttes 75 meter sydover, og at det anlegges venstresvingfelt nordfra på Rv 120 i retning Dal og sørfra RV174 retning Maura. Det anlegges videre trafikkøy ved begge kryssene. Bussholdeplassen blir foreslått lagt til

riksveg 120 syd for krysset.

En konsekvens av denne planen er at det huset som ligger nærmest krysset må fjernes. Totalt vil hele syv eiendommer bli berørt, 6.500 kvm grunn må erverves, og ytterligere 3.600 kvm må klausuleres for å bevare friskt. Planen medfører bygging av 200 meter ny veg og ombygging av 620 meter eksisterende veg.

— Som et alternativ til den foreliggende plan kan jeg tenke meg krysset regulert med lysignal, sier kommuneingeniør Skaldebo. — Bruk av lysignal er ikke så mye utbredt på landsbygda. Årsaken til dette skal jeg ikke komme nærmere inn på. Men så langt jeg kjenner til er dette den sikreste løsning, da det virker som om trafikantene har større respekt for rødt lys enn vikeplikts- og stoppskilt. Ved bruk av denne lysregulering vil de terrengmessige inngrep reduseres betydelig, og dermed også kostnadene.

Slik saken nå står er det to alternativer for å løse trafikkproblemet Nordmokorset. Vegsjefen går inn for en omfattende omlegging av hele vegsystemet i krysset, mens kommuneingeniøren og kommunestyret antyder en rimeligere løsning, eksempelvis ved innføring av trafikklys i krysset. Felles for begge alternativ er at det huset som ligger helt inntil krysset må fjernes.

ROB

Nordmokorset — det mest ulykkesbelastede korset i bygda.

Byggekvote på Preståsen

Kommunen har gitt Firma a/s Sagahus tillatelse til å påbegynne byggearbeider for ni gjenværende tomter på Prsestmosen. Samtidig er det gitt tilsagn om at de resterende 11 tomtene kan påbegynnes i 1983.

ROB

Lån til brannstasjon

Til finansiering av brannstasjonen i Bahus er det tatt opp et lån i Samvirke Skadeforsikring på 500.000 kroner. Nedbetalingstiden er 10 år, og den regulerbare renten er 13 prosent. I tillegg betales et såkalt administrasjonsgebyr på en halv prosent av lånets pålydende.

ROB

«KJENDISEN»

«Kjendisen» ruller videre. Denne gangen er det Karen Haga på Skjennum som bringer følgende til torvs:

— — —
Det var to gode venner fra Bjerke som var på fest på det gamle kommunehuset. Etter hver ble de nok noe «på druen». Da det var tid for festens slutt, fant den ene kameraten den andre i dyp søvn på kirkegården, som ligger rett ovenfor kommunehuset. Hvorpå den første utbryter:

— Nei, men ligger du her da? — Du hører da til på Bjerke!

— — —

Det handler fortsatt om bjørsonkninger, der en kar gikk på kveldsvisitt til en nabo. Da den besøken de skulle hjem igjen var det sekk mørkt. Men han valgte likevel å gå like over jordene.

Neste morgen ringte den besøkende til han som hadde avlagt besøk. Førstnevnte sier da:

— Å, ja som glømt å fortælla deg om den nye brynn je har grøvi innpå jordet her — —

— Det gjør ittno det, — Je fant'n lell je, sa den besøkende naboen.

— — —

Og «Kjendisen» ser ut til å trives blant kvinner. Karen Haga har nemlig utfordringen gå videre til Ellen Røvold i Holter.

Vi venter i spenning!

ROB

Boligfeltene får 30 km/t

I samsvar med vegtrafikklovens bestemmelser har formannskapet bestemt at fartsgrensen for de kommunale vegene i boligfeltene skal reduseres til 30 km/t. Vegene vil nå bli skiltet med fartsgrensesoneskilt, noe som vil koste 44.558 kroner.

Det var i august 1981 at formannskapet ga sin tilslutning til et forslag fra teknisk utvalg om innføring av 30 km/t som maksimalhastighet på alle kommunale vegger i byggefeltene. Som en følge av dette har kommuneingeniøren utarbeidet en plan for plassering av skilter som viser fartsgrensen 30 km/t i boligfeltene. Samlet omfatter planen plassering av 44 skilt. Disse vil til sammen koste 22.660 kroner. I tillegg er det beregnet 7.805 kroner til stolper og 8.000 kroner til montering. På toppen av det hele kommer moms, og dermed vil skiltingen koste 44.550 kroner.

ROB

Elevstipend

Skolestyret har delt ut 3600 kroner i elevstipend. dette ble fordelt på seks søkere, med beløp varierende fra 450 til 800 kroner.

ROB

Jazzrytmikk
Landbruk
Leireforming
Litteraturlesning
Maskinskriving
Matematikk
Motorlære
Praktisk bilelektro
Praktisk hestestell/ridning
Sjakk
Sosialtjeneste
Styrketrening
Sykkel/skiaktiviteter
Traktorsertifikat
Tysk

8. trinn

Aviser/samtidskunnskap
Ballspill
Bygda vår
Forming
Fransk
Førstehjelp
Hestekunnskap
Hudpleie/kosmetikk
Kroppøving
Litteraturlesning
Maskinskriving
Motorlære
Mopedopplæring
Musikk/leikarring
Praktisk hestestell/ridning
Sjakk
Småretter
Styrketrening
Tysk

ROB

Valgfagtilbudene ved ungdomsskolen

Ved ungdomsskolen vil det i det kommende skoleår være følgende valgfagtilbud:

9. trinn

Ballspill
Bokføring
Bygda vår
Elektronikk
Engelsk
Forming
Fransk
Førstehjelp
Handelsfag
Heimkunnskap
Hudpleie/kosmetikk

UTMERKELSE TIL FOTOKLUBBMEDLEM

Vi presenterer herved Tor Arne Rustad, Holter Fotoklubb, som vant fotokonkurransen «Barn i naturen» i bladet «Villmarksliv» her i vinter. Vi gratulerer!
T. R. N.

AMATØRVINNERNE PÅ LØKEN

Den årlige amatørkonkurransen på . . .

Den årlige amatørkonkurransen på Løken skole ble denne gang vunnet av Octaband som består av fra venstre: Petter Barg, Jarle Nordengen og Bjørn Nordnes. Siden konkurransen på Løken fant sted

er bandet forsterket med Hermann Døhlen på trommer.

Etter hvert som Octaband får trening og større repertoar vil det ta på seg spillejobber i distriktet.

H. Ø.

Søndag er kirkedag

BJØRKE KIRKE:

31.5. kl. 11.00	Høytidsgudstjeneste	Jørgensen
2.6. kl. 19.00	Konfirmantsamtale	Jørgensen
13.6. kl. 11.00	Konfirmasjon	Jørgensen
30.6. kl. 19.30	Sommerkveld i kirken	Jørgensen
11.7. kl. 11.00	Høymesse, nattverd	Taler fra Santalmisj.
25.7. kl. 11.00	Høymesse	Granerud
22.8. kl. 11.00	Høymesse	Jørgensen

HOLTER KIRKE:

30.5. kl. 11.00	Høytidsgudstjeneste	Jørgensen
6.6. kl. 11.00	Konfirmasjon	Jørgensen
27.6. kl. 11.00	Høymesse, nattverd	Jørgensen
18.7. kl. 11.00	Høymesse	Jørgensen
8.8. kl. 11.00	Høymesse, nattverd	Granerud

NANNESTAD KIRKE:

30.5. kl. 11.00	Høytidsgudstjeneste	Granerud
6.6. kl. 10.00 og 12.00	Konfirmasjon	Granerud
20.6. kl. 11.00	Høymesse, nattverd	Jørgensen
4.7. kl. 11.00	Høymesse	Jørgensen
11.7. kl. 11.00	Høymesse, nattverd	Taler fra Santalmisj.
1.8. kl. 11.00	Høymesse	Granerud
11.8. kl. 19.30	Sommerkveld i kirken	Granerud
15.8. kl. 11.00	Høymesse	Granerud

STENSGÅRD KIRKE:

31.5. kl. 11.00	Høytidsgudstjeneste	Granerud
2.6. kl. 18.00	Konfirmantsamtale	Granerud
13.6. kl. 11.00	Konfirmasjon	Granerud
20.6. kl. 12.00	Stevnegudstjeneste	Granerud
11.7. kl. 11.00	Høymesse, nattverd	Taler fra Santalmisj.
4.8. kl. 19.30	Sommerkveld i kirken	Granerud
22.8. kl. 11.00	Høymesse	Granerud

Interessen for barnehageplass i Midtbygda registreres

Det rusler og går framover med planene for den nye barnhagen i Midtbygda, etter hvert er det hele blitt såpass håndfest at barnehagenemnda og sosialkontoret har begynt å tenke på driften. Det er meningen å komme i gang i løpet av januar 1983, men i god tid før det må personalet ansettes.

For at man i god tid skal få oversikt over personellbehovet, er det viktig at man også vet hvor mange barn i hvilke aldersgrupper som vil rykke inn ved åpningen av den nye barnehagen. I begynnelsen av august vil opp-

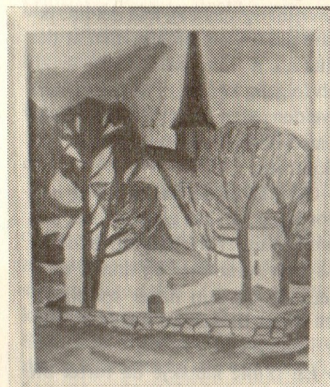
taket bli annonsert i lokalavisene, søknadsfristen er slutten av august måned slik at de som får plass får beskjed rundt midten av september.

For ikke å komme for sent i gang med tilsetning av personell ønsker imidlertid barnehagenemnda allerede før sommerferien å få en oversikt over hvor mange som er interessert i barnehageplass for sine barn. Det blir plass til 32 barn i den nye barnehagen, og interesserte kan henvende seg til sosialkontoret der det også er søknadskjema å få. Også barnehagenemndas medlemmer Rolf Myhrer, Svein Granerud, Eva Lunde Hansen, Berit Våge og Abbi Rui vil kunne svare på spørsmål — i alle fall vil de gjøre sitt beste.

Reglene for opptak vil bli de samme i den nye barnehagen som i Holter barnehage, det samme gjelder betalingsstatsene. Det er full anledning til å søke om deltids plass, men av hensyn til virksomheten i gruppene er det en fordel at barnet er i barnehagen de fleste dagene i uka. Betalingsstatsene varierer med antall timer, opphold pr. uke og familiens inntekt. Statsene er for tiden under revisjon, men sannsynligvis vil systemet med gradering etter familien inntekt bli beholdt.

Derfor: føler man at ens håpefulle kunne ha godt av et opphold i barnehage, er det bare å melde sin interesse og håpe at ens ønsker kan oppfylles.

AR

Nannestad kirke i vårlig prakt. Oljemaleri av Reidar Otto Brovold.

«DET ER I MOREPPEN JE ER HIME»

— En skal vel ikke klage heller, men jeg skulle gjerne gjort noe annet. Ikke gått på dette bruket her i alle år. Det var gartner jeg skulle blitt, for blomster og planter har alltid vært min store interesse. Nei, et bruk som dette gir slit og mas og lite annet.

Mens en gråblank vårdag heller, sitter vi sammen med Ester Møllerstad på det trivelige kjøkkenet på bruket hennes i Moreppen. Her er det som det har vært og skal være, — velsignet fritt for syntetiske plater og annen moderne styggedom. Himling, vegger og gulv ånder rekker av gårdsdager, dager med en annen rytme og et annet innhold enn nå.

Ester er selv en fin representant for disse «gårdsdagene» som i så mangt var annerledes. Hun er selv helt fri i sitt forhold til alskens jåleri som så mange av oss er sørgelig opptatt av. Hun er den hun er, og ingen annen. — En får være den en er, sier hun, og så får det gå som det vil. Ingen råd med det.

Etter å ha tilbrakt sine første år i Kampendistriktet i Kristiania, der hun er født i 1903, kom hun i 1911 til Hafstad i Moreppen. Og siden er det blitt Moreppen, med unntak av at hun i unge år gikk å husholdningsskole i Kristiania og bodde på internat. Deretter fulgte ett år som kokke hos en grosserer i Bygdø Allé. Men å være kokke hos et eller annet i Bygdø Allé var intet liv for Ester. Ei heller bytlivværelsen. — Jeg ville himatt til Moreppen, for det er her jeg er hime, sier hun.

I slutten av 20-åra giftet Ester seg med Adolf Møllerstad og flyttet til han, — ved Møllerstadkrysset. Adolf var anleggsarbeidet og mye borte fra hjemmet, derfor ble det Ester som i stor utstrekning drev bruket. Og når det mest nødtøftigste var unnagjort gikk hun til sine blomster i solveggen og i glassposten.

— Det var en slags blomstergartner jeg skulle vært, sier hun. Blomster og planter av alle slag har vært mitt store tidsfordriv. Ikke bare tidsfordriv, men en slags nødvendighet i tilværelsen, forstår vi. Hadde hun vært 20 i dag så vet hun hva hun skulle slått inn på. Da skulle hun ikke ha kastet bort tida, som hun selv sier det, på et bruk som dette, men dyrket sin store interesse på heltid. — For alle blomster er jo så vakre!

— Men her har du altså blitt? — Joda, jeg har det. Og vi er faktisk fjerde generasjon her på bruket. Ikke rart at husene begynner å bli litt saltrygget. — Meg jeg liker meg her og det er vel det viktigste.

Før hadde Ester og Adolf både gris og ku og hest. Nå er bare fem høner

Tekst og foto: Hans Østeng.

og en hana tilbake. — En må ha en til å gala veit du, skjemter Ester.

Klart det blir tomt og stusselig på et bruk som dette når dyra blir borte. — Dyra hadde en et fellesskap sammen med. Dem kunne en prate med, — og klappe over bing-garden enten en drev med kveldsstellet eller bare slang innom for å prate litt med grisen.

— Nå må en jo ut med snøskuffa i blant, og litt ved skal alltid bæres. Men noe ensomt og stusselig kan det bli. Ikke bare det å være aleine, men at det blir litt lite å finne på.

Selvfølgelig kan en ty til fjernsynert på kvelden. Men da går det med Ester som med flere av oss: hun sovner foran skjermen.

— Og ikke er det vel så farlig heller, for vi går vel ikke glipp av noe, mener hun. Hun er lite opptatt både av fjernsynsprogrammer og annen elendighet. Da tar hun heller sparkstøttingen en tur til Kaxrud'n eller en kafetur i nabolaget.

— En skulle kanskje ha fartet litt rundt og sett noe av landet, men jeg synes det greier seg lenge med en busstur til Jessheim, Dessuten blir jeg klein ta å kjøre buss, sier Ester.

— Men jeg treffer kjentfolk over alt så i grunn synes jeg det er artig å komme ut en tur.

Ester tror ikke på skrømt. Vi prøver oss forsiktig på den slags, men forstår snart at dette er bom. Så slår vi over på store ville dyr og skogen omkring — i gamle dager, og vi nevner både gaupe og bjørn. Men nei. — Intet av dette slår inn. Ei heller underjordisk fantepakk. Så sitter vi her da med et meget nøktert menneske. Og da er det ikke så farlig om det mørkner ute. Men dermed ikke sagt at Ester ikke har sans for tilværelsens mysterier. Hun har såmann fulgt tegn i sol og måne, og i mange år nå har hun vært et bilde i sinnet; det tidlige tussemørket straks før jul hadde sløvet konturene til da Ester krysser gardsplassen for å hente et fange ved. En ganske vanlig kveld innunder jul, og ingen ting hendte heller. — Det satt bare ei kattugle på vedhaugen da hun kom og den satt der også da hun reiste seg med vedfanget og gikk inn. Og da kjente hun grøss av uhygge i kroppen. Neste morgen var Adolfs far, Johan Møllerstad, død. — Nå har også Adolf vært borte i 10 år, og i like mange år har Ester vært ganske aleine med sine nære gjøremål på bruket. Tildels akkurat de samme gjøremål som generasjonene før henne, snøen, veden, blomstene, — og nå de fem hønene.

De romantiske forestillingene om gamle dager har aldri fått særlig tak på gode Ester Møllerstad. Hun vet sånn omtrent hva det var. Derfor har hun heller ikke vanskeligheter med å se mange positive trekk ved dagens samfunn. Den snart åtti år gamle tett-vokste og vitale damen raser slett ikke over verken bil- eller flytrafikken. Tvert i mot, hun synes de er trivelig at det har blitt sånn og derfor frydes hun ved fly som kommer og går. — Ja, for hva skulle folk oppi her ha gjort uten de arbeidsplassene som Gardermoen drar med seg, spør hun. Og hva med alle de gale bilene som jager gjennom Møllerstadkrysset? Av dem holder hun en knapp på Folkevogna. Det er en pen bil for ett menneske, mener hun.

Vi ber om en liten helse rapport før vi går og den kommer omgående:

— Så redd som jeg alltid har vært for doktor'n så har jeg alltid måttet holde meg frisk, sier Ester Møllerstad.

Tilskudd til idrettsanlegg i 1982

Til drift og vedlikehold av idrettsanlegg hadde kulturstyret kr. 45.000,— på budsjettet for inneværende år. Kulturstyret har fordelt beløpet slik:

Nannestad Idrettslag . . .	kr. 13.500,-
Nannestad Skøyteklubb . . .	kr. 4.185,-
Holter Idrettsforening	kr. 5.805,-
Åsen Idrettslag	kr. 3.272,-
Skogen Idrettslag	kr. 8.640,-
Bjerke Idrettslag	kr. 9.508,-

H. Ø.

Kommunale Idrettsmidler fordelt

Kulturstyret har fordelt den kommunale grunnstønad til idrettsformål i 1982. Det totale beløp på kr. 67.500,— ble fordelt slik Idrettens Kontaktutvalg hadde foreslått, nemlig at 25% av grunnstønadene fordeles etter lagenes totale medlemstall og 75% etter lagenes antall aktive medlemmer.

Fordelingen ser slik ut: Nannestad IL som har 640 medlemmer, herav 345 aktive, får kr. 21.047,—. Nannestad Skøyteklubb som har 118 medlemmer, av disse 28 aktive, får kr. 2.265,—. Holter IF med 410 medlemmer, og av disse 232 aktive, får kr. 13.983,—. Åsen IL har 272 medlemmer, og 167 aktive, får kr. 9.870,—. Skogen IL har 188 medlemmer, og 72 aktive, får kr. 4.852,—, mens Bjerke IL, som har 378 medlemmer, og av disse er 271 aktive, får kr. 15.483,—.

H. Ø.

Ingen idrettsplass ved Kringler/Slattum

Det blir ingen idrettsplass ved Kringler/Slattum-skolen slik mange har håpet på, og slik kommunale instanser har utredet. I skrivende stund har grunneieren sagt nei, og dermed ser det ut til at planene til Åsen idrettslag blir kullkastet.

«GAMLE GLIMT»

Flere forretninger
i Maura sentrum?

Steinsgård skole ca. 1900. I midten lærer Helseth med frue. Originalfoto utlånt av Karen Viksvangen.
T. R. N.

Lokal humor

HARDE HIV

Det var innløpt klage til rektor ved Maura skole over at det angivelig var kastet stein fra et vindu i skolebyggets annenetasje og ned i asfalten på skoleplassen. Rektor kalte inn tre utpekte medskyldige for steinkastinga, og disse måtte stå til rette for sine handlinger.

— Det stemmer nok det, sa den første tiltalte, som innrømmet å ha vært med på kastinga.

— Jeg var også med på å kaste stein ut fra vinduet i annen etasje, sa tiltalte nummer to.

Tredjemann kviet seg lenge for å si noe, men på klar forespørsel fra rektor om han hadde vært med på steinkastina, svarte han:

— Forsåvidt var jeg nok med, sa tredjemann, for det er jeg som er'n Stein!

INTET TAPT

Ordføreren holdt foredrag i Bjørkesokt'n, og det var meget urolig i salen. Ja, så urolig at ordføreren til slutt utbrøt.

— Jeg kan snart ikke høre hva jeg selv sier!

Stemme fra salen: — Du har ikke gått glippe av noe!

INTET BEDRE

En kone i Teiebyen til sin håpløse mann: — Men Reidar, har du tenkt å sitte foran TV'n i hele kveld å se på denne idiotiske missekurransen. Kan du ikke finne på noe bedre enn å se på kvinnfolk i badedrakt?

— Jeg har stilt meg selv samme spørsmål, men svaret ble «Nei».

FLERKONER

En kar fra Holter hadde vært i Orienten og kom begeistret tilbake:

— Der hadde alle mann minst fem kjerringer der, sa han.

— Var det ingen som hadde færre?

— Jo, han jeg bodde hos hadde bare ei, men han var ungar.

INGEN FARE

Forsikringsagenten kom på kommunekontoret.

— Mangler dere tyveriforsikging her?

— Nei, sa sjefen. — Det eneste vi ikke har forsikret er klokken, men den holder personalet øye med hele dagen.

SPEKESILD

En lærer ved Kringler/Skattum skole stilte spørsmålet:

— Kan noen si meg hvorfor alle de store elvene renner ut i havet?

— Det er vel for at itte spekesilda skær bli så alt for salt, kom det fra'n Oskar på siste benk.

IKKE SELSKAPSREISE

— Alle som vil til himmelen reiser seg, ropte en vekkelsespredikant i ett av våre bedehus.

Alle reiste seg unntatt en.

— Og du, hvorfor vil du ikke til himmelen, spurte predikanten.

— Jovisst vi jeg au, men je liker itte selskapsreiser.

PÅ AUKSJON

— Kona mi gikk på auksjon i dag, sa en hølsekning.

— Nå, hvor mye fekk du for a'?

Som det framgår var Lokal Humor denne gangen preget av svært så pyntelige saker. Og vel og bra kan det sikkert være til en avveksling. Hva framtida vil brine kan det imidlertid ikke sies noe om. Vi har våre spioner i terrenget, blant annet ved kaffebordet i Kommunehuset. Stygge saker kan derfor være i vente.

Firma Aas og Nordal A/S har søkt om konsesjon for kjøp av eiendommen «Jonsrud» i Maura sentrum. Dette er en 17 mål stor ubebygd eiendom som grenser helt opp til Solheimkrysset. Selger er Bjerke Handelslag, og kjøpesummen er oppgitt til 465.000 kroner. Av søknaden framgår at firmaet skal bruke tomta til forretningsvirksomhet.

Bjerke Handelslag, som nå står som selger, har selv kjøpt denne grunnen av kommunen i 1967. Kjøpesummen var da 36.000 kroner. Etter at Handelslaget selv ikke skulle benytte tomta, har kommunen gjort forsøk på å få kjøpt denne tilbake, men med negativt resultat.

Ved kommunestyrets behandling av spørsmålet om konsesjon for Aas og Nordal A/S ble det vedtatt at saken skulle utsettes inntil det kommunale taksutvalget hadde holdt takst over eiendommen.

ROB

Mange penger til skoleskyss:
Skyssbudsjettet har passert tre millioner kroner

Skoleskyssen har vedtatt de foreliggende kontrakter for skoleskyss i det kommende skoleåret. **Utgiftene til skyss av elever i grunnskolen vil her løpe opp i 1.500.147 kroner, og til skyss av elever i de videregående skoler vil det gå med 1.288.875 kroner.**

Når det gjelder grunnskoleskyssen forutsettes det at det oppnås vanlig statsrefusjon, mens skyssen til de videregående skoler skal refunderes av Akershus fylke i sin helhet. Romerike Busstrafikk A/S, som har kontrakter for disse transportene, forbeholder seg rett til justering av de nevnte beløp dersom pris- og lønnsjusteringer gjør dette nødvendig.

Ut over dette er det bevilget 140.000 kroner for transport av elever til Eidsvoll videregående skole. Til anslåtte utgifter til skyss til spesialskoler, hjemreise ved ukeslutt fra slike skoler, skyss ved sykdom og skade og en del tilfelle av annen art er bevilget 195.000 kroner.

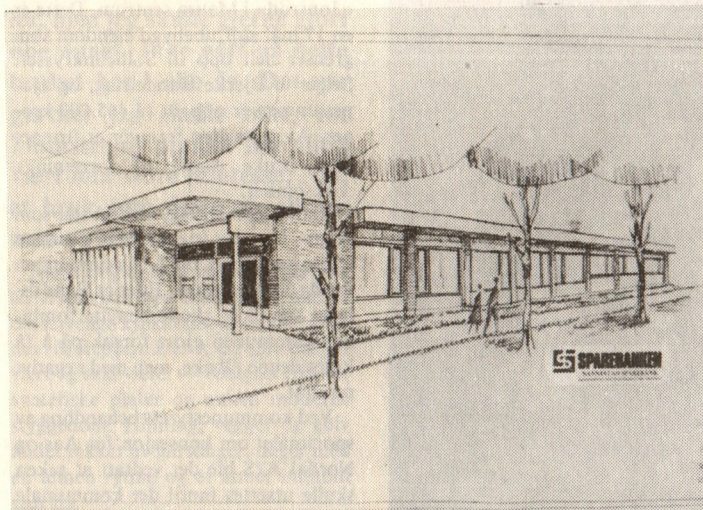
ROB

Snøscooter-tillatelse

Midtbygda Snøscooterlag er gitt tillatelse til bruk av snøscooter for opparbeidelse av skiløyper i »flatlandet» i Midtbygda. Tillatelsen er gitt av varighet inntil videre. Kommunen forutsetter at laget selv ordner med de nødvendige tillatelser fra grunneierne.

ROB

Sparebankens nye bygg i Midtbygda

Slik vil Sparebankens nye forretningsbygg i Midtbygda ta seg ut. Her sett fra sydøst.

Sparebankens plan for bygging av nytt bankbygg i Midtbygda er godkjent av byggningsråd og av hovedstyret i Sparebanken Oslo Akershus. Bygget reises i en etasje, og det får en grunnflate på 400 kvm. Det blir liggende i samme retning som Granåsgården, og mellom denne og den nye tverrvegen som forbinder Mo-reppenvegen med Riksveg 120.

Det er banken selv om skal benytte hele det nye bygget. Grunnetasjen vil få ekspedisjonslokaler og tilhørende administrasjonsrom og servicerom. Hele husets kjelleretasje vil bli benyttet, og her vil det foruten bankhvelv og så bli møtelokaler og arkivrom. Ho-

vedinngang til banken blir fra syd, det vil si fra Granåsgården.

Bygget er kalkulert til å koste seks millioner kroner. Det skal oppføres i murverk. Anbud på hovedentreprisen vil være sendt ut på forsommeren, og byggestart påregnes i august måned. Arkitekt for bygget er Kåre Lid fra Oslo.

Sparebankens nåværende gård har for liten kapasitet til å dekke bankens oppgaver både i dag og ikke minst i framtida. Med det nye bygget regnes det med at det skal bli god plass for de nåværende 12 ansatte og til utvidelser av virksomheten.

Hva som vil bli funksjonen til den nåværende Nannestad Sparebanks gård er foreløpig uklart. Banken forutsetter her et salg, man det kan også komme på tale å leie ut gården.

ROB

HVA LIKER DU BEST VÅREN

Vi befinner oss i vårens siste måned, og det er tid for en liten «opptelling» av de tanker og refleksjoner som vi gjerne gjør oss om våren. Bygdespeilet har tatt en rask rundspørring blant noen av våre innbyggere, og spørsmålet lød: Hva liker du best ved våren?

T. R. N.

KARI BRITT MØLLER, Preståsen, liker at det blir lysere tider, det er lettere å stå opp om morgenen, og ikke bare det, det er fint å vite at når våren er over, kommer sommeren!

BENTE NYHOLT, Holter, synes våren er en herlig avløser etter en lang vinter som tærer på overskudd og humør. Og det er nok de fleste av oss som oppdager at våren også gjør noe positivt med menneskesinnet.

BARBRO RIESER, Preståsen, synes at den er den beste tiden, det er gøy å hoppe strikk, og ikke minst, slippe å gå med støvler!

Kommunen selger grunn

For en del år tilbake ble det gjennomført senkingsarbeider av elva Hæra. Fire av de grunneierne som eide arealer i nærheten av elva ønsket ikke å delta i de utgifter som prosjektet medførte. For at det hele ikke skulle stoppe opp, overtok kommunen de fire aktuelle parsellene. Disse har siden ligget ubenyttet. Til sammen utgjør disse et areale på vel 127 mål.

Det er nå interesse hos flere grunneiere om kjøp av disse arealene. Landbruksnemnda har anbefalt salg, og formannskapet hadde heller ingen innvendinger mot dette. Prisen skal fastsettes av den kommunale takstnemnda, som i denne saken skal forsterkes med herredsaeronomen som konsultativt medlem.

ROB

Ny formann i sanitetsforeningen

Sanitetsforeningens årsmøte har valgt Bjørg Haugerud til ny formann etter Eva Myhrer som hadde frasagt seg gjenvalg. Nye i styret er Grete O. Kjærstad, Brit Myrvold og Gerd Bamrud. Som ny hovedkasserer er valgt Gerd Rustad. Hun overtar etter Asbjørg Trøgstad, som har hatt dette vervet i 24 år. Kasserer for sykebilten er Åse Støverud.

Aktiviteten i sanitetsforeningen er god, med engasjement på mange områder. Det er i det siste året blant annet kjøpt inn sykemateriell for 12.000 kroner. Største løft i 1981 var imidlertid anskaffelsen av ny sykebil. Denne kostet 264.400 kroner, og den ble kjøpt kontant av foreningens egne midler.

ROB

Bjørg Haugerud, sanitetsforeningens nye formann.

ELBRITT DJUBE, Holter, er langt fra passiv under vårperioden, etter gleden ved å legge vekk vintertøyet, kommer gleden ved å drive ute i søla, hake vekk den siste isen, drenere og se barbakken spire å gro.

HISTORIEN OM EI «NANNESTADKLOKKE»

Detalj fra golvklokka, som foruten årstallet 1776 også viser til klokkebyggeren P. Laaveg, Nannestad.

For et par år siden ringte Martin Østbye fra Hakadal til meg og fortalte at han hadde ei bygdehistorie som han trodde jeg hadde interesse av. Han hadde navnet mitt fra Årbok for Romerike Historielag, hvor jeg har skrevet noen artikler. Jeg var interessert, og i tillegg til det jeg fikk muntlig, sendte han meg også noe skriftlig om saken.

— «Hovedpersonen er ei fornuftig Nannestad-jente, som kom til Tøyen i Hakadal 1776», skriver han.

Mor til denne jenta hette Marte og kom fra Nordby søndre i Nannestad hovedsogn. Faren var Kristoffer Eriksen, bruker av Sør-Kringler fra 1736 til han døde i 1756.

Historia begynner med at eieren av garden Tøyen i Hakadal, Hans Jakobsen Tøyen, sammen med en nabo bestemte seg for å dra på hesteleiting. Turen gikk over åsen til skogene i Nannestad. Men resultatet så ut til å bli dårlig, og de ble

enige om å gå innom Sør-Kringler, en av de største gardene i bygda, for å høre om de der hadde sett noe til fremmede hester. Da de kom inn på kjøkkenet, ble fremmedkarene bedt til bords for å få mat, og praten var om hester. Men det var ikke lenge før Hans fra Tøyen, enkemann på 40, fikk annet å tenke på. På kjøkkenet fikk han se dattera på garden, Bertha Kristoffersdatter Kringler, ungmø på 17. Dette ble for mye for Hans, og hun «bandt med et sett ham fast». Resultatet ble et frieri før Hakadalkarene forlot garden. Dette kom nok sikkert litt brått på, «men jeg skal tenke på det» var trøsteordet han fikk med seg på hjemvegen.

Tenkinga gav som resultat at dama en vakker dag kledde seg i dragonuniform, og til hest drog hun over åsen til Hakadal. Hennes store mål var Tøyen-garden. Som ukjent dragon tok hun seg god tid til å se på garden, som det heter i overleveringene. Da hun ved hjemkomsten ble spurt om hvordan hun

hadde likt seg, svare hun: «Je leik garen bære enn guten.» Og det ble ja.

Bryllupet fant sted i Nannestad kirke 7. oktober 1776. Vitner var Haagen Laache, Nannestad, og Lars Myhrer, Hakadal.

Blant medgifter som Berthe hadde med seg, og som ennå finnes på Tøyen, er den store golvklokka med slagverk og datoviser. Den går ennå. På klokka er inngravert: P. Laaveg, Nannestad.

Om den store hovedbygningen på Tøyen heter det at den ble bygd for midler som Berthe hadde med seg. Den ble bygd omkring 1790.

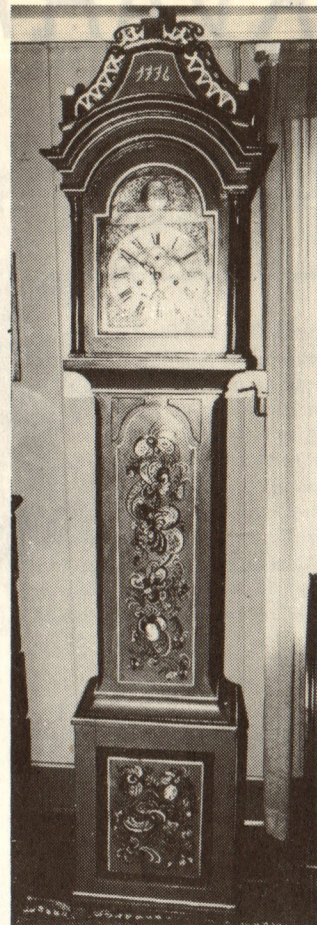
Berthe mistet foreldrene sine tidlig, mor da hun var 4 år, far da hun var 8 år. Hun var som barn hos ei tante på Låke, gift med Gulbrand Engebretsen, som var lensmann og hadde Låke som lensmannsgard fra 1763 til 1773. Så snart hun var stor nok til det, flyttet hun tilbake til Kringler.

Videre forteller Østbye at i en huspostill på Tøyen har Berthe skrevet:

«Jeg, Berthe Christoffersdatter, anno 1751 den 26. juni fød til Verden på Garden Kringle i Nannestad. Skrevet på Tøyen den 4de Desember 1805.»

— «Berthe var en dyktig og evernerik kvinne. Hun var bestemor til min bestemor og døde 1821», skriver Martin Østbye til slutt.

Dette er ei historie som vi i Nannestad gjerne leser. Det er navn som vi kjenner, først og fremst gardsnavn, men også personnavn som vi finner i bygdeboka vår. Klokka som er laget her i bygda,

Den praktfulle golvklokka, slik den i dag står på Tøyen gård i Hakadal.

og som ved giftermål er kommet til Hakadal, er også — og kanskje mest — av interesse.

Johan Ryddingstad.

HÅNDBALL:

HOLTERDAMENE BLE KRETSMESTERE

Holters håndballdamer ble kretsmestere i vinter, noe som har hendt kun én gang tidligere. Sesongens siste kamp, som gikk i Jessheimhallen den 28. mars, fikk et utfall på 25—18 over Sørum og dermed var saken helt klar. Holterdamene rykker opp i 5. divisjon.

Vi var tilstede i Jessheimhallen under sesongens siste kamp og bakerst fra venstre står Kari Møller, Solveig Jahr, Nina Kristoffersen, Hilde Langørgen, Anne Karin Eik, Mona Galåen, Monika Bjørndahl. Foran fra venstre: Irene Andersen, Nona Korsmo, May-Anita Sundby, Kari Nordby, Kirsten Haga, Ann Merete Sørum, Hege Solberg og trener Harald Westby.

«Snøskulptur». Arild Kolboholen, Holter Fotoklubb.

T. R. N.

FILMTOPPER I NANNESTAD

«Kramer mot Kramer» ble sett av flest på Nannestad-kinoene i fjor, med hele 412 tilskuere. Deretter fulgte «The Champ» med 315 tilskuere, «Operasjon Bjørnøya» med 298, «At dere tør» med 295, «Dødsjakten» med 294 og «Soldier Blue» med 292.

Lyngås hadde 70 forestillinger i 1981, Nannestad 71 og Bjerke 70. Av disse var 8 forestillinger norske. Billettinntektene på Lyngås var kr. 36.525,—

2698 voksne og 825 barn så film på Lyngås i fjor, på Nannestad kr. 36.111,— og på Bjerke kr. 42.391,—. På Nannestad var tallene 2438 voksne og 1321 barn, og på Bjerke 3092 voksne og 1109 barn.

Norske filmer ble sett av 111 voksne og 152 barn på Lyngås, 116 voksne og 334 barn på Nannestad og 204 voksne og 211 barn på Bjerke.

Gjennomsnittlig inntekt pr. kveld var kr. 1.015,— på Lyngås, kr. 1.003,— på Nannestaatd og kr. 1.178,— på Bjerke.

H. Ø.

Sommerstevnet

Formannskapet har innvilget Bondenvinnlaget, Bondelaget og Bygdeungdomslaget søknad om å leie friområdet Lima for årets sommerstevne, som blir holdt 19. og 20. juni. I leie skal betales 1.000 kroner til kommunen.

ROB

Statstilskudd til bedring av barns lekeområder

Kulturstyret har innstilt på at Preståsen Vel får kr. 80.200,— og 2. Nannestad speidergruppe får kr. 18.000,— av statlige kulturmidler til lekeplasser og bedring av barnas lekeområder i 1982.

Det er sju områder på Preståsen og Preståsen som omfattes av førstnevnte søknad.

Regler for utvisning fra skolen

Skolestyret har vedtatt at det i skolens ordensreglement KAN tas inn bestemmelse om at det er anledning til å utvise elever i inntil 3 dager. Utvisning kan kun skje på grunnlag av grove brudd på bestemmelser i forskrifter og ordensreglement. Dette betyr at den enkelte skole selv kan avgjøre om bestemmelsen skal tas inn.

Før saken ble vedtatt var den blitt utsatt to ganger. Det var stor uenighet i saken. Noen mente at bestemmelsen skulle tas inn, andre at den skulle nektes å tas inn. Eleveråd, lærerråd og samarbeidsutvalg ved de fleste skolene i bygda stilte seg positive, eller hadde ingenting imot at skolestyret vedtok bestemmelsen. Bare ved Kringler-Slattum skole var motstanderne i flertall. Etter mye frem og tilbake kom Hovedkomiteen frem til et kompromiss som ble vedtatt mot 1 stemme.

MAA

H.Ø.

Jubileumsfest for populær dirigent

Nannestad Janitsjarkorps' dirigent siden starten for 23 år siden, Gudmund Finnbråten, fylte nylig 70 år. Samtidig trakk han seg som dirigent for korpset. Sammen med Hovin Musikkorps arrangerte Nannestad Janitsjarkorps en jubileumskonsert i Nannestad kommunehus. På bildet ser vi dirigenten foran de to korpse. En fullsatt sal ga stor honnør for innsatsen. Etter konserten var det middag for Finnbråten og frue, samt innbudte gjester. Og her manglet det ikke på jubileumshilsener til den populære dirigenten.

MAA

Toraderjenter med toraderkurs Eget opplegg gir håp for mange

Foran fra venstre: Turid Barg og Solfrid Ruud. Bak Turid, Ragnhild Vøien og helt bakerst Liv Lund. Bak Solfrid Ruud står Ingjerd Rustad og bak henne Berit Allergot. Ved siden av henne Paul Kvaløy og Øivind Mangerud. Så følger Hedvig og Jon Johansen.

Torader'n er et populært instrument, men slettes ikke enkelt å traktere. Heller ikke er det bare å bestille et toraderkurs i posten. Det er tvert i mot svært langt mellom tilfellene av organisert toraderopplæring hvis det i det i hele tatt forekommer. Men her i bygda skjer det. Solfrid Ruud og Turid Berg har siden i høst utviklet to toraderkurs på ungdomsskolen med to timer i uka over 12 uker.

Som nevnt er det dårlig med ferdiglaget kursmateriell for toraderspillere, slik at Solfrid og Turid også har måttet laget sitt eget opplegg, og så vidt vi vet er dette ganske enestående. Vi

skal ikke her røpe detaljer ved opplegget, men bare konstatere at nå er det håp. Både Kvesarvalsen og Sørensens reinlender foreligger nå skriftlig for toradere.

— Selve den personlige snert og sleng kommer med tida og gehøret, bedyrer de to instruktørene.

Toraderkurset på ungdomsskolen har vært svært populært, og Turid Berg forteller at det ikke er umulig annet enn at de starter opp igjen til høsten også. Vi får se, sier hun. Høstkurset hadde 16 elever, vårkurset 12.

2 x gull, sølv og — — over fra side 1

Nå vil vel Lars-Erik, Anette, Karl Kristian og alle de andre toppløpernes plasseringer være vel kjent for de aller fleste. Vi skal da heller ikke regne opp alt som Bjerke IL har hentet av medaljer og øvrige premier i sesongens løp. Skulle en her få med alt, ville sikkert dette ha lagt beslag på atskillig spalteplass.

Men vi nevner likevel at Lars-Erik Eriksen og Anette Bøe hver sikret seg

Serverings- bevilling

Med 24 mot 13 stemmer har kommunestyret gitt serveringsbevilling til Aadny Smeby og Terje Ilbråten for drift av Sving Inn Kiosk og Gatekjøkken i Preståsen.

ROB

sin gullmedalje i VM-stafettene. Lars-Erik var heller ikke snauere enn å ta sølv på 30 kilometeren og bronse på 50'n. Dette bragte han på topp som beste herreløper i ski-VM. For Anettes vedkommende kunne det foruten gull i stafetten notes en fin fjerdeplass i damenes fem-kilometer. Også Karl Kristian Aketun kvalifiserte seg for VM-deltakelse, og gikk til en 28.-plass i tremila. Med tre løpere ble også Bjerke den klubb som hadde flest løpere i VM.

Ellers kan nevnes sølv til Lars-Erik i 50 km NM. Her ble det fjerdeplass til Aketun i tremila. I NM-stafetten, der det gjennom flere år nå har vært spørsmål om enten gull eller sølv til Bjerke, ble det denne gangen sølv. Dette ble sikret ved løperne Lars-Erik Eriksen, Karl Kristian Aketun og Dag Atle Bjørkheim. Og ikke å forglemme annen og tredjeplass til Anette Bøe i samme NM.

Også ellers er det blitt en rekke utmerkede seire og plasseringer. Dette kan imidlertid ikke repeteres her. Bygdespeilet bare slutter seg til rekken av gratulanter, og sier vel blåst til Bjerke IL's skiløpere, trenere og ledere!

ROB

MOT VÅR

*Så godt å få komma ut tile om morran,
mens lufia er ubrukt, og dagen er ny.
Og kjenne den herlige angen av groen,
Se lerka hu stiger med jubel mot sky!
For nå er det vår, ja nå er det vår,
og ingen vår i verda er vel som den norske vår.*

*En hestehov titter så blyg opp frå jorda,
i vinter var'n gjømt under snø og is.
Nå vender'n sitt gullgule ansikt mot sola.
Han takker for varmende synnavindsbris.
For nå er det vår, ja nå er det vår,
og ingen vår i verda er vel som den norsk vår!*

*Og nå kommer stær'n og erla og trosten,
dom finn att det gamle reir frå ifjor.
Snart er det slutt med nattefrostsen,
så herlig å væra her oppe i nord
når det er vår.
For nå er det vår,
og ingen vår i verda er vel som den norske vår!*

R. P. B.

Ordfører Ramsli om vannsaken:

— «Vi satser på et samarbeid med Ullensaker»

Med bakgrunn i det som i det siste har vært sagt og skrevet om vannsituasjonen i Nannestad råder det endel uklarhet om hva som virkelig har skjedd i saken, hvilke utsikter kommunen har til å dekke sitt eget vannbehov i framtida. Ordfører Per Ramsli står naturligvis midt oppe i disse spørsmålene, og vi spør hvilke uttalelser og vedtak fra Nannestads side som i sin tid ble lagt til grunn for konsesjonen til Ullensaker om vatn fra Bjertnessjøen.

— Fraskrev Nannestad seg den gang rettighetene til vatn fra Bjertnessjøen, ordfører Per Ramsli?

— På ingen måte. Men jeg er klar over at dette er en utbredt oppfatning i bygda. Det kan derfor være på sin plass å ta fram igjen formannskapets uttalelse av 17.6. 1957 som ble lagt til grunn for departementets utforming av konsesjonsvilkårene til Ullensaker. Formannskapet sa den gang at; «Nannestad formannskap har ingen oversikt over hvor stort kommunens totale vannbehov er i dag, og enda mindre over hva kommunen vil trenge i framtida. F.t. har kommunen ca. 5.400 innbyggere, men tallet øker fra år til år. En gjør her merksom på at kommunen er forstads- og sovekommune for Oslo.

Nannestad formannskap forbeholder seg første retten til å dekke sitt totale vannbehov både i dag og for framtida fra Bjertnessjøen.

Formannskapet er klar over at Bjertnessjøen i dag kan dekke langt mere

enn hva Nannestad kommune nettopp nå har bruk for, og ser med glede at Ullensaker kommune nytter dette overskuddet.

Det må imidlertid være klart at ettersom Nannestad kommunes behov øker, må formannskapet forbeholde seg å øke kommunens kvote uten noe som helst ansvar overfor Ullensaker kommune».

Det var denne uttalelsen departementet hadde å holde seg til hva synspunkter fra Nannestad angikk, da det den 29. august i 1958 fattet konsesjonsvilkårene til Ullensaker kommune.

— Sier disse konsesjonsvilkårene noe som er særlig interessant i denne situasjonen Nannestad er opp i nå?

— Konsesjonen har rimeligvis et avsnitt som omhandler Nannestads framtidige vannbehov og her står det: «Nannestad kommune skal ha adgang til fra vannverkets hovedledning og/eller fra magasinet i Bjertnessjøen eller i «Sjunken» ettersom behovet melder seg, å ta ut det vannkvantum som de-

partementet måtte bestemme. Departementet skal i mangel av minnelig ordning kunne fastsette de nærmere vilkår for vannuttaket».

Etter mitt skjønn er dette punktet både klart og positivt for vårt vedkommende. Når det gjelder det kvantum som departementet måtte bestemme så står det jo igjen å se hva det kan bli, men det er vel ikke urimelig å anta at de to kommuners totale vannsituasjon blir lagt til grunn ved en slik kvantumsfastsettelse.

— Det har naturligvis aldri vært meningen å frasi seg rettighetene i Bjertnessjøen, sier Per Ramsli.

— Hvor står saken nå?

— Nå forhandler vi med Ullensaker om vatn fra Bjertnessjøen, og jeg regner med at dette skal være avklart i løpet av sommeren.

Vi skal jo også bli forlikt om fordelingen av eventuelle anleggsomkostninger mellom de to kommunene.

— Hvilke alternativer har Nannestad hvis det ikke blir en tilfredsstillen-

— Det har aldri vært meningen å frasi seg rettighetene i Bjertnessjøen, sier ordføreren.

de løsning med Ullensaker?

— Vi er i den heldige situasjon at vi egentlig har vann nok innenfor våre egne grenser. For noen år tilbake kostet Nannestad kommune på seg en utredning om vann fra Øyungen. Vi har også den muligheten at vi kan føre vann fra Råbjørn over til Sjonken og Rotuanlegget.

— Men dere satser i første rekke på å komme til en ordning med Ullensaker?

— Det gjør vi absolutt. Og jeg synes saken nå er «på gli», slik at vi skal kunne bli enig med Ullensaker om det vatn vi rettmessig har krav på.

— Jeg tror at samarbeidet med Ullensaker skal føre fram, slutter ordfører Per Ramsli.

H.Ø.

2891 utlån ved Folkebiblioteket i 1981

Det ble lånt ut 25.022 bøker ved hovedbiblioteket i 1981, pluss 3669 ved filialen. Hovedbiblioteket hadde besøk av 1702 lånere, og av disse var 153 barn. Fylkesbibliotekets bokbuss, som kjører i utkanten av kommunen, lånte ut 4351 bøker, hvorav 1558 barnebøker. Denne bussen stopper 7 steder i bygda en gang hver måned unntatt i sommermånedene. Boksamlingene økte med 806 bøker for voksne og 267 for barn i året som gikk. Det ble i samme tid kassert 129 bøker, enten fordi de var utslitt eller foreldet.

Det er nå 20.404 bøker i Folkebibliotekets samlinger. Av disse er 2317 barnebøker. I tillegg til dette tallet kommer ungdomsskolens og Eker skoles boksamlinger.

Artoteket består av 58 grafiske blader og utlånet av disse var 417. (Ett utlån er 1 bilde i 1 mnd.).

Fra kulturfondet har biblioteket motatt 396 bøker, og disse er inkludert i tallet for tilvekst. Biblioteket abonnerer på 57 tidsskrifter og filialen på 6 slike.

Biblioteket driver «Boken kommer» virksomhet til pensjonister, og lånte i fjor ut 1546 bøker på denne måten. Det settes ut bøker på sykehjemmet, alderspensjonatet og Fagerli sykehjem.

Ved Nannestad ungdomsskole har 422 elever lånt 5208 bøker. Dette er ca. 12 bøker pr. elev. Bokbestanden er 2163 som gir 5 bøker pr. elev.

Ved Eker skole har 198 elever lånt 2855 bøker. Dette er 14½ bøker pr. elev. Bokbestanden er 1430 bøker som gir 7 bøker pr. elev.

Ved kringler/Slattum skole har 99 elever lånt 3695 bøker. Dette er 37 bøker pr. elev. Bokbestanden er 1618 bøker som gir 16 bøker pr. elev.

Ved Løken skole har 216 elever lånt 4389 bøker. Dette er 20 bøker pr. elev. Bokbestanden er 1443 bøker som gir ca. 7 bøker pr. elev.

Ved Maura skole har 215 elever lånt 3450 bøker. Dette er 16 bøker pr. elev. Bokbestanden er 1710 bøker som gir ca. 8 bøker pr. elev.

Tallene er hentet fra årsberetningen

for Folkebiblioteket og skoleboksamlingen for 1981, der biblioteksjef Lilla Laache også peker at normen for bøker i skoleboksamlingen ligger på 10 bøker pr. elev, og at det kun er Kringler/Slattum som fyller denne normen.

Eker og Ungdomsskolen har adgang til folkebibliotekets samlinger, så der er jo da ikke situasjonen så mørk. Dårligst stilt er Løken og Maura skoler med henholdsvis 7 og 8 bøker pr. elev samtidig som utlånet er henholdsvis 20 og 16 bøker pr. elev, sier Lilla Laache i sin årsberetningen.

H.Ø.

Biblioteksjef Lilla Laache kan legge fram en positiv rapport om virksomheten i 1981.

«BYGDESPEILET»

KOMMUNAL INFORMASJONSAVIS FOR NANNESTAD
Utkommer 4 ganger årlig — opplag: 2.900

Ansvarlig redaksjonsutvalg:
Gunnar Nyholt, Hans Østeng, Abbi Rui, Erling Thorud,
Morten Aarstad, Egil Engelstad, Tore Nyholt.

Faglig leder: Reidar Otto Brovold

Sats og trykk: A/S Eidsvold Blad.

Våre grendemiljøer:

Fløtten – Viksvangen – Sollien – Fredelig pletter i nordåsen

Rett ved krysset nær Bjerke Velhus finner vi Nordåsveien, og det er her gjennom Holkeby og videre fire-fem kilometer at vi finner Fløtten, Viksvangen og Sollien. Det er drøyt opp hit, og mang ei tung «bøl» har blitt båret under alle slags værforhold

Sollien består i dag av tre beboelses- hus og to hytter. Opprinnelsen er det ingen som har helt klart for seg. Øverste stedet tror man har hatt to eiere før grosserer Rasmussen overtok i 1898. Etter grossererens har stedet blitt forpaktet av Anne og Kristian Engh fra 1905. De kjøpte stedet i 1948, som videre er eid av svigersønn Arthur Gjødningseter. Det eies i dag av sønnen Rolf Gjødningseter.

Så følger stedet til Kari og Kåre Sollien, nederst bor Agnes Sollien. Kåre forteller at de eldste hus som står igjen her i dag er ei tømmerhytte, låven og ei b u. Disse bygninger er visstnok uforandret fra de ble satt opp mellom 1905 til 1916. Alt eldre enn dette er revet.

Bilvei kom først i 1948-49. Før denne var det kjerrevei og hesteskyss, men kjerreveien gikk ned til Steinsgård. Kåre husker at den store snøvinteren i 50-51, med mange steder tre meter snø, gjorde fort bilvei til hestevei igjen! Elektrisk lys kom til Sollien i 1956. Vi forlater stedet og kjører tilbake en kilometer, her finner vi Viksvangen.

Viksvangen har trolig sin opprinnelse utskilt fra Nordbyvik. I dag er det fire husstander her og fem hytter. Vi har tatt en prat med Karen Viksvangen som kan fortelle at hennes besteforeldre kom hit i 1870. Da sto det to hus her fra før og ei jordkoie. Ektepåret i jord-koja, Karen og Anders, bygde noe senere hus og dette ble revet da de døde. Det andre huset tilhørte Maria og Pål, men dette ble også revet da denne familien emigrerte til Amerika. Det første huset var visstnok bygde av Maria og Jan, og det er det eldste huset på Viksvangen. Dette eies i dag av datter og svigersønn Anna og Ingolf Ruud. Huset er restaurert og ingen vil vel tro at det faktisk er eldre enn 1870.

Mens kaffi'n koker forteller Karen om litt om livet før i tida her på Viksvangen. Det ble blant annet havning oppi her, hu huser da det — og det fyste som kom i jorda her var ei bytte med potiter som ble gravd ned på nordsida ta huset. En lærte å ta vare på ressursene, for mange var det ei vod tid med lite arbeid. Selvfølgelig var det husdyrhold her. Besteforeldrene hennes hadde ei ku, og det meste var tre kuer da Karen og Olav hadde stedet. Dessuten var det griser. Sam-

føre kjerrevei og hest ble tatt i bruk. La oss kjøre helt opp og starte med Sollien først. Her har vi avlagt en kort visitt hos Kari og Kåre Sollien.

Viksvangen i dag.

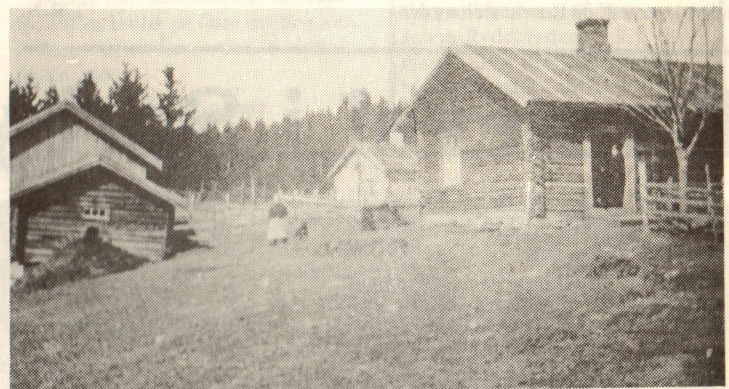
let ga dette et verdifullt tilskudd i matveien. Rokken og «kala» eller karden var flittig i bruk, for det var også om å gjøre å holde seg mest mulig selvforsynt med klær. Det ble også vevd tøystoff som blåtøy og «vømøl» eller vadmøl.

Olaf, mannen til Karen, drev som tømmerhogger da det var arbeid å oppdrive. Karen kunne fortelle at på en hel vinter med tømmerkjøring tjente de kun 800 kroner. Dette var tilmålt arbeid som gjorde at en kunne ikke tjene mer en aldri så gjerne ville. En var heldig om en i det hele tatt fikk noe arbeid. Av arbeid for øvrig kan vi også nevne at det foregikk «pukking» av stein på vinterstid, dette foregikk med slegge eller slager og bor.

Arbeidsuka var lang, oftest lå Olaf «på skauen». Passet det slik med hogstfeltet, ble turen lagt ned til bygda på lørdagseftan med innhandling av varer. Det ble lang vei med tung «bøl» oppatt.

Øverst ligger Sollien. Huset til Kåre Sollien til venstre på bildet.

Viksvangen i tjuårene-

På Viksvangen i dag er det sauer, men ingen kuer. Det er datteren Elsa og svigersønn Trygve Steen som driver plassen. Fjøsset er ombygd og huset restaurert og påbygd. Karen synes det er godt å bo her oppe. I sitt enogåttiende år har hun lært å sette pris på de mange små ting som har verdi i livet. I dag er det rolig og fredelig og

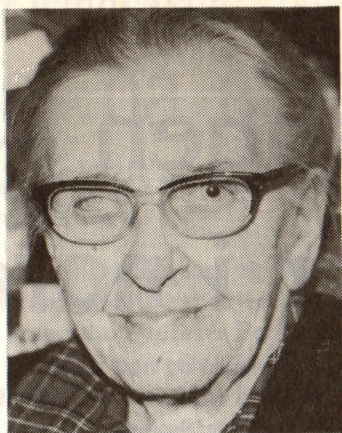
ingen økonomiske bekymringer som før i tiden. Hun har ikke fjernsyn, for som hun sier, — da har jeg følelse av sosialt samvær og hygge. Dette mangler så lett de fleste steder hvor man har det stående på støtt. Men fanatisk er hun ikke, den gode Karen Viksvangen, for som hun sier med et lunt glimt i sitt friske øye; — hvis det er noe jeg absolutt vil se, så kan jeg gå inn til dattera mi og mann. Vi sier takk for kaffe og hyggelig prat med Karen, og tar farvel med Viksvangen, kjører noen hundre meter lenger ned, og svinger inn mot Fløtten.

Fløtten besto en gang av tre steder. Øvre, Midtre og Ner-Fløtten. Øvre og Midtre ble utlagt til almenningen. Vi har bladd litt i Bygdeboka og tror vi har funnet det rette stedet, hvorpå vi har plukket ut følgende:

Høsten 1809 overlot Ola Olsen plassen Fløtten til Ole Gulbrandsen på Lysaker under Berger i Eidsvoll. Ole overlot i 1818 stedet til sønnen Ola Olsen på Omundrud. En sønn av Ola, Jon

Gulbrandsen, var der noen år, før han overlot Omundrudfløtten som den da ble kalt, til Tor Kristiansen fra Herbergeiet som var bruker fram til ca. 1840. Ny leilending ble Torer Thommassen, gift med Mari Trondsdatter. Sønnen, også ble med navnet Torer, fikk kongeskjote på eiendommen den 17. oktober 1846. Seks år senere ble den solgt til Jess Anker, som i 1855 holdt igjen skogen til uthogst og solgte bruket til Nils Larsen, gift med Maria Hansdatter. Nils solgte i 1861 til Andreas Rustad, som i 1870 overdro til Anton Gulbrandsen som står som eier fram til 1904. Det kommer videre en forpakter inn i bildet, Kristian Nilssen (1840-1907, og det er en sønn av forpakteren, August, som var her i Ner-Fløtten fra 1919 til 1953. Ole Burås kan fortelle føre krigen var Ner-Fløtten et typisk skogshim hvor alle tømmerkjørere stoppet innom for å koke kaffe og hvilte, og hvor gjestfriheten var stor.

I dag er det Per Engebråten som bor på Fløtten. Deter en liten samling hus på et bruk på åtte-ti mål. Han har bodd her fra 1953. Det var tre kuer her for inntil fem-seks år siden, forteller Per. Det er den tredje hesten som nå er på Fløtten, og Per som alltid har vært glad i hest, beklager at han ikke har begynt å kjøre hest tidligere. Den andre hesten han hadde her var premiært jegerhest, og Per var stolt av den-

Karen Viksvangen, humørfylt blid dame på 81, kan fortelle mye fra dette grendemiljøet.

ne gampen. Stor var sorgen da hesten døde under en brann hos Gulbrand Aas.

For ordens skyld, helt til slutt vil vi føye til at det i tillegg til Fløtten, Viksvangen og Sollien også har vært et lite bruk enda høyere opp, den såkalte Nannestad-vangen. Kåre Sollien kan fortelle at i hans tid har det ikke bodd folk her, men at en Karl Myrvang visstnok skal ha vært født her. Og med dette avslutter vi for denne gang, og takker for hyggelig hjelp og nyttige opplysninger.

T.R.N.

Det vakreste diktet

*Det vakreste diktet, som finnes på jord,
er det mellom kvinne og mann.
Og diktet det har, hverken rim eller ord,
det skjer mellom henne og han.
Det hvisker i hytte,
det roper fra borg.
Det jubler i glede,
og gråter ved sorg.
Det er som en vårvind som stryker forbi,
i en sitrende, øm poesi.*

*Det vakreste diktet, det er som en sang,
det lyder i moll og i dur.
Det kom fra begynnelsens marker en gang,
det lever i skog og natur.
Det suser i fjell,
og det bruser ved hav.
Det synger ved vogge,
og sukker ved grav.
Det finnes i alt det som livet kan gi,
i en vakker og skjønn melodi.*

T.W.

Karneval i Sørbygda

Anita og Olav Øverby i Holter inviterte på ettervinteren en kveld alle ungene i nærheten av Granidalen til karnevalsmoro. Bygdespeilet viser her den noget brogete forsamling!

TRN

HOLTER SØKER OLYMPIADEN 1992!

På velinformert hold i Holter bekreftes det nå at Holter valgdistrikt vil søke vinterolympiaden 1992. Holter valgdistrikt havner i så fall i en søknadsbunke sammen med andre kjente vintersportsteder som Lace Placid, Lillehammer og St. Moritz. Det har ikke lyktes Bygdespeilet å få i tale noen av dem som står bak søknaden, men redaksjonens egen Gunnar Nyholt mener å ha hørt dette på butikken:

Start og innkøst blir på jorden ved Korslund, hvor det blir satt opp telt til garderobe og dusj. Alle løyper skal ha matstasjon på stabburet til Magne Rønneseth på Foss, og til slalomløype prepares hovedvegen i Låveggshellinga. Låveggshellinga blir også bob-bane.

Porter til slalomløypa skal hugges i orkrattet langs Leira. Holter

Almenning har lovet å stille fire europaller til helt fri disposisjon, og innkvarteringer skal skje i campingvogner i de tomme låvene i bygda. Pressetjenesten skal Gunnar Nyholt ta seg av, Per Ramsli tar åpningstalen og Bjørn Kringler skal blåse fanfarene ved premieutdelingene som skal skje på Lyn-gås, hvis det blir oppholdsvær og ikke for kaldt.

Alle hopprenn går i Holterenga, og her har arrangørene allerede sikret seg flere dommere bl. a. Oddvar Låvegg og Simon Dohlen.

Hvorvidt det blir skøytelep i dette arrangementet fikk ikke Gunnar helt tak i, men i så fall blir det da å demme opp Leira ved Krokfoss. Når det gjelder dopingkontroll regner arrangørene med å få låne detektorene på Gardermoen. Kjønnstestene skal heller ikke bli noe problem. Tvert i mot. Til dette har riktig mange, særlig fra Midtbygda, meldt seg, men vi finner det ikke riktig å nevne navn her, — enda. De vil sikkert komme i søkelyset når alt er over.

Stort mer fikk ikke Gunnar tak i, og slik fortalte han det til meg. Han nevnte også at det visstnok skal bli kjønnstest både før og etter start.

P. S.

LOKAL DEBATT

ROS OG RIS

Bygdespeilet er foruten å bringe referater og kommunalt nytt det kulturtiltakt som når alle i bygda. Avisen er således av den aller største betydning, og den leses med stor interesse av alle.

Redaksjonen har lagt opp til en linje som gjør avisen så absolutt leseverdige, med en fin blanding av informasjon og en lett tone i det stoffet som blir representert.

Leserne setter pris på den lette tonen og variasjonen av stoffet. En liten ting er imidlertid å påpeke, og det er at redaksjonen nok kunne modere noe på sin tone når det gjelder spalten Lokal humor». De vitsene som her blir presentert ligger for en stor del på kanten av hva en bør finne i en kommunal informasjonsavis. I siste nummer ble det også vist en strektegning av en naken kvinnekropp, som langt fra var med på å høyne avisens ellers så gjennomgående gode kvalitet.

Derfor min henstilling er at redaksjonen ser kritisk på disse småting som i fleres øyne kan virke en smule frastøtende.

Hilsen Ivrig leser

Takkens ord

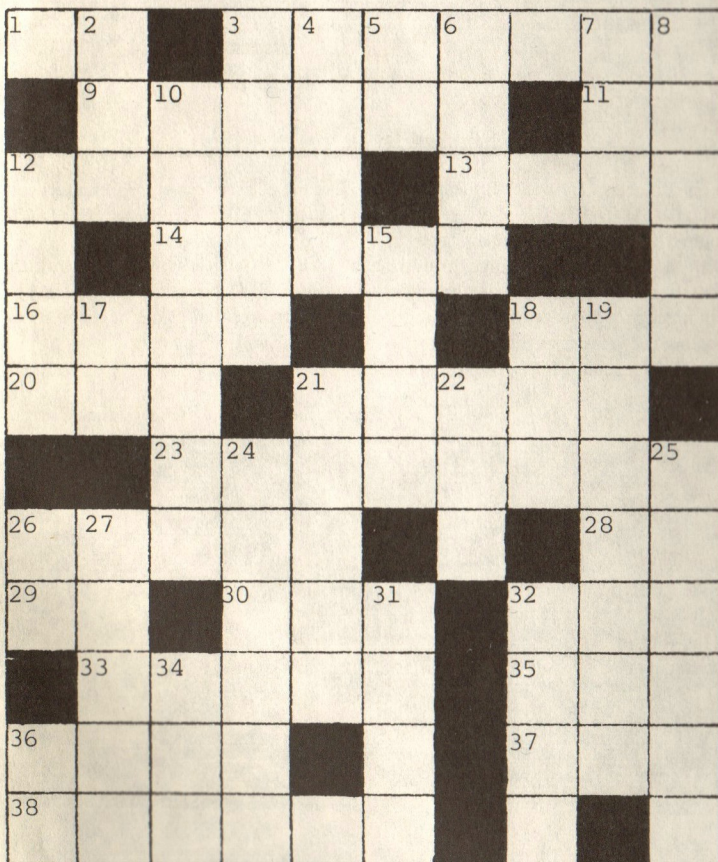
Aviser, bøker, filmer — alt vurderes for åpen sene i våre dager. Det samme med yrkesgrupper og enkeltmenneskers prestasjoner. Alt sammen på godt og vondt, — samfunnet igjennom. Men unntak fins, — prester og preknere. Hvilken stimulans ville det ikke være for våre prester som søndag etter søndag leverer åndsperler fra prekestolen, og som nå kanskje aldri får et takkens eller anerkjennelsens ord.

N.N.

Redaksjonen av dette nummer av Bygdespeilet ble avsluttet 15.4.82

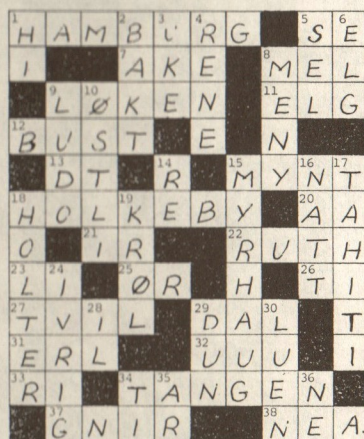
Følgende har vært bidragsyttere:

Gunnar Nyholt (G.N.)
Tore R. Nyholt (TRN)
Egil Engelstad (EE)
Hans Østeng (H.Ø.)
Trygve Wærhaug (T.W.)
Johan Ryddingstad (J.R.)
Reidar Otto Brovold (ROB)
Morten Aarstad (MAA)
Abbi Rui (AR)

Vannrett:

1. Lite uvær
3. Skoleelev
9. Gard i bygda
11. Flatemål
12. Vintersportssted
13. Varmer godt
14. Guttenavn
16. Tall
18. Guttenavn
20. Giddeløs
21. Unødig

Vinner av kryssord nr. 15 ble Signe Røtterud, 2030 Nannestad. Tre lodd i pengelotteriet er sendt henne. Frist for kryssord nr. 16 er 1. jul. Løsningene sendes Gunnar Nyholt, 2034 Holter.

23. Gard i bygda
26. Norsk øy
28. Bratt
29. i Bokføring
30. Guttenavn
32. Sier tannlegen
33. Fornærmer
35. Er reven, bakvendt
36. Teppe
37. - - - lert, varmer bedre
38. Titterne

Loddrett:

2. På sporet
3. Vinne
4. Fort
5. Tvillinger
6. Like
7. - - - na, jentenavn
8. Jogge
10. Gard i bygda
12. Gard i bygda
15. Fælt
17. Rappe
18. Pålegg
19. Henslengte
21. Lærestalt
22. Retning
24. Risper
25. Utmerkelse
26. - li, øy
27. Håp
31. Guttenavn
32. Dyr
34. Krype
36. Høyde

Tiltak med mersmak:

Lokal kulturmonstring viste store ressurser

Den store kulturmonstringen som fant sted i kommunehuset på vårsiden kunne bare vise en del av den alminnelige kulturelle virksomhet som lever og rører seg i bygda. Likevel var det nok til at tiltaket må karakteriseres som en suksess. En utstilling, der en del av de mange lag og foreninger som er i bygda presenterte seg selv, ble besøkt av mange, og er underholdningsprogram med lokale krefter viste et variert utvalg av hvilke tilbud som finnes på denne sektoren.

Hele monstringen var lagt opp som en presentasjon av hvilke tilbud som eksisterer på kultursektoren i vårt lokale miljø. Det var kulturetaten som sto bak ide og opplegg, men de praktiske oppgavene ble for en stor del løst av organisasjonene selv. Dette med samarbeid i kulturlivet skulle da også være et gjennomgående trekk i tiltaket, der alt ble til under et ønske om en egenprestasjon under mottoet «Vi kan».

I utstillingen var det stands fra speidere, bondekvinnelag, 4H-klubb, fri-

Fra en av de mange utstillingene, — her Nannestad Husmorlag.

merkeklubb, jeger- og fiskerforening, Framlag, husmorlag, historielag, idrettslag, Bygdespeilet, Lions Klubb, foreningen Norden, fotoklubb og bygdeungdomslag.

På underholdningssiden var det blant annet toradermusikk av Rolf Haraldsen og Bjørn Ivar Eide, og korsang av «Con Vita» under ledelse av Åse Ljødal. «Nannestadkvartetten», bestående av musikerne Jon Sundby, Hå-

Her glade representanter fra underholdningssiden.

Politistatistikken for 1981:

362 utrykninger utenom arbeidstiden

Nannestad og Gjerdrum lensmannskontor hadde i 1981 totalt 572 begjærte tvangsforretninger, hvorav 320 ble holdt. Antallet av begjærte tvangsauksjoner lå 224, og det ble gjennomført henholdsvis 12 for løsøre og 95 for fast eiendom. Kontoret behandlet ellers 34 fremmedsaker og 97 våpensaker.

Statistikken viser videre at det ble foretatt hele 749 skiltinndragninger. Antallet av forkynnelser lå på 1.318, og det ble behandlet 428 justissaker. Innmeldte dødsfall lå på 121.

På bidragssiden ble det behandlet 242 saker. Innbetalte bidrag løp opp i 1.145.082 kroner, og utbetalte bidragsforskudd på 898.434 kroner.

I alt ble det foretatt 362 utrykninger fra lensmannskontoret utenom

fast arbeidstid. Det ble i årets løp tatt 13 promillekjørere, og samme antall promillekjørere fra Nannestad og Gjerdrum ble registrert utenfor bygdens grenser. 14 trafikkkulykker ble registrert, men ingen dødsulykker.

På innbruddssiden ble det anmeldt 42 innbrudd i forretninger og 20 i beboelseshus. Av andre tyverier ble det meldt 52, og av øvrige skadeverk 20. Det ble registrert 11 branner i bygninger og syv i biler eller traktorer.

Oppklaringsprosenten i justissaker lå på omlag 50. Totalt ble det for 1981 en mindre nedgang i forhold til 1980 når det gjaldt tvangsforretninger. På motsatt side var det en mindre økning i justissaker, bidragsaker og fremmedsaker.

ROB

Viktige telefonnummer

Ambulanse	70 55 70
Øyeblikkelig hjelp	000
Vakthavende lege	99 51 11
Distriktslege Andersen	privat 99 71 88
.....	kontor 99 72 89
Distriktslege II: Hagen	99 51 11
Lege Habberstad	99 72 09
Lege Aaser	99 70 10
Lensmannen	99 70 10
.....	Utenom kontortid 99 70 81
Brann	97 84 50
Drosjer	99 72 94

kon Løkken, Bjarne Nannestad og Magnar Arntzen, ga smakebiter på populær dansemusikk, og Olaf Røtterud var på plass med beretninger fra ungdomslivet. Nannestad juniorspelemannslag og dansegruppen «Leikvin» viste gode takter, og leikarringen Lervens danselag fulgte opp i god stil.

Det var ellers visesang, representert ved Solveig og Ellev Tomasgård, Per Sandvik og Lars Hauge.

Alt i alt en vellykket lokal kulturmonstring. Det er så bare å håpe at lignende arrangementer må bli faste foretelser i tida framover.

ROB

Og her er det Holter fotoklubb som presenterer seg selv.